

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 1.12.2021
COM(2021) 759 final

2021/0394 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i
gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring
av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete**

{SEC(2021) 580 final} - {SWD(2021) 392 final} - {SWD(2021) 393 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

För ett effektivt gränsöverskridande rättsligt samarbete krävs säker, tillförlitlig och tidseffektiv kommunikation mellan domstolar och behöriga myndigheter. Dessutom bör detta samarbete genomföras på ett sätt som inte skapar en oproportionerlig administrativ börda och är motståndskraftigt mot force majeure. Dessa överväganden är även viktiga för både fysiska och juridiska personer, eftersom effektiv tillgång till rättslig prövning inom rimlig tid är en avgörande aspekt av rätten till en rättvis rättegång, som stadfästs i artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna¹ (*stadgan*).

För att skydda deras rättigheter bör såväl fysiska som juridiska personer kunna förlita sig på effektiva rättsmedel. Tillgång till rättsliga myndigheter innebär i sig inte automatiskt en effektiv tillgång till rättslig prövning. Därför är det viktigt att hitta sätt att göra det lättare att genomföra förfaranden och minska de praktiska svårigheterna så mycket som möjligt. Fysiska och juridiska personer bör kunna utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter på ett snabbt, kostnadseffektivt och transparent sätt.

På EU-nivå finns en heltäckande uppsättning rättsakter som är utformade för att förbättra det rättsliga samarbetet och tillgången till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga ärenden. Många av dem styr kommunikationen mellan myndigheter, i vissa fall även med EU:s byråer inom området för rättsliga och inrikes frågor (*RIF-myndigheter*) och mellan myndigheter och fysiska eller juridiska personer. De flesta rättsakter innehåller dock inga bestämmelser om hur en sådan kommunikation kan ske via digitala medel och även när de gör det kan det finnas andra luckor, såsom brist på säkra och tillförlitliga kommunikationskanaler, eller att elektroniska handlingar, underskrifter och stämplor inte erkänns. Det betyder att de effektivaste, säkraste och mest tillförlitliga kommunikationskanaler som finns tillgängliga inte kan användas för rättsligt samarbete och rättslig prövning.

Dessutom har covid-19-pandemin visat att force majeure-händelser allvarligt kan påverka den normala funktionen i medlemsstaternas rättsväsenden. Under krisen har de nationella domstolarna i många fall inte kunnat upprätthålla en normal verksamhet på grund av virusets spridning. Medlemsstaterna var tvungna att vidta ett antal åtgärder, alltifrån fullständig nedstängning till att behandla endast vissa prioriterade ärenden. Samtidigt bidrog användningen av digital teknik (e-post, videokonferenser osv.) till att störningarna kunde begränsas². Många av de tekniska lösningar som användes utvecklades dock ad hoc och uppfyllde inte nödvändigtvis säkerhetsnormerna och de grundläggande rättigheterna fullt ut. Det rättsliga samarbetet och tillgången till rättslig prövning i gränsöverskridande ärenden inom EU har också påverkats och covid-19-pandemin har understrukt behovet av att säkerställa resiliens i kommunikationen.

¹ Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (EUT C 326, 26.10.2012, s. 391).

² COM(2021) 700 final.

De regler för digitalisering som anges i detta förslag syftar därför till att förbättra tillgången till rättslig prövning och effektiviteten och resiliensen i de kommunikationsflöden som ingår i samarbetet mellan rättsliga och andra behöriga myndigheter i gränsöverskridande ärenden inom EU.

Användningen av digital teknik skulle kunna öka rättsväsendenas effektivitet i detta avseende, genom att minska den administrativa bördan, korta tidsåtgången för ärendehantering, göra kommunikationen säkrare och mer tillförlitlig och delvis automatisera ärendehantering. Erfarenheten har dock visat att om det överläts på medlemsstaterna att utveckla egna nationella it-lösningar kommer detta att leda till en fragmenterad strategi och risk för att lösningarna inte blir kompatibla.

För att garantera en gemensam strategi för att använda modern teknik i gränsöverskridande rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning är syftet med detta initiativ därför följande:

- Säkerställa tillgång till och användning av elektroniska kommunikationsmedel i gränsöverskridande ärenden mellan medlemsstaternas rättsliga och andra behöriga myndigheter, inbegripet berörda RIF-myndigheter och EU-organ, när sådan kommunikation föreskrivs i EU-rättsakter om rättsligt samarbete.
 - Möjliggöra användning av elektroniska kommunikationsmedel i gränsöverskridande ärenden mellan fysiska och juridiska personer och domstolar och behöriga myndigheter, utom i fall som omfattas av förordningarna om delgivning av handlingar³.
 - Göra det lättare för parter i gränsöverskridande civilrättsliga och straffrättsliga förfaranden att delta i muntliga förhandlingar via videokonferens eller med annan teknik för distanskommunikation för andra ändamål än bevisupptagning i civilrättsliga eller handelsrättsliga ärenden⁴.
 - Säkerställa att handlingar inte avvisas eller nekas rättslig verkan enbart på grund av deras elektroniska form (utan att inkräkta på domstolarnas befogenhet att besluta om deras giltighet, tillåtlighet och bevisvärde enligt nationell rätt).
 - Säkerställa giltigheten hos och acceptansen för elektroniska underskrifter och stämplat i samband med elektronisk kommunikation vid gränsöverskridande rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning.
- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom detta politikområde**

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1784 av den 25 november 2020 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (delgivning av handlingar) (omarbetning) (EUT L 405, 2.12.2020, s. 40) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (delgivning av handlingar) (EUT L 324, 10.12.2007, s. 79).

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) (omarbetning) (EUT L 405, 2.12.2020, s. 1).

I december 2020 antog kommissionen ett meddelande om digitalisering av rättskipningen i EU⁵ och föreslog att en verktygslåda skulle införas. Verktygslådan skulle bland annat innehålla en uppsättning åtgärder för att främja digitalisering på såväl nationell nivå som EU-nivå. Meddelandet behandlar också modernisering av den rättsliga ramen för EU:s gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga förfaranden i enlighet med principen om ”digitalt som standard”⁶, samtidigt som alla nödvändiga skyddsåtgärder garanteras (till exempel ett särskilt erkännande av behovet av att undvika social utestängning). Förslaget tillkännagavs av kommissionen och inkluderades i kommissionens arbetsprogram för 2021⁷ (se paketet om digitalt rättsligt samarbete).

Tillsammans med meddelandet från december 2020 antog kommissionen ett lagstiftningsförslag om Europaparlamentets och rådets förordning om ett datoriserat system för kommunikation i gränsöverskridande civilrättsliga och straffrättsliga förfaranden (e-Codex-systemet)⁸. Syftet med förslaget är att inrätta en rättslig grund för e-Codex-systemet och garantera systemets hållbarhet och framtida förvaltning genom att anförtro det åt Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-LISA). E-Codex-systemet är en svit av programvarukomponenter för rättsligt samarbete i EU som har utvecklats av ett konsortium av medlemsstater och finansierats av kommissionen. Det stöder kommunikation i civilrättsliga och straffrättsliga förfaranden genom att möjliggöra ett säkert och driftskompatibelt gränsöverskridande utbyte av elektroniska meddelanden och handlingar. Därför skulle e-Codex-systemet vara det lämpligaste verktyget för att digitalisera gränsöverskridande rättsliga samarbetsförfaranden.

I november 2020 antog Europaparlamentet och rådet omarbetningar av förordningen om delgivning av handlingar och förordningen om bevisupptagning. Enligt dessa krävs att medlemsstaternas behöriga myndigheter ska kommunicera med varandra via ett decentraliserat it-system (t.ex. utväxla standardformulär, handlingar osv.) som består av nationella it-system som är sammankopplade genom en driftskompatibel lösning (t.ex. e-Codex). Genom de båda förordningarna inrättas för första gången en heltäckande rättslig ram för elektronisk kommunikation mellan behöriga myndigheter i gränsöverskridande rättsliga förfaranden. En likadan strategi för kommunikation mellan behöriga myndigheter ingår i detta förslag, medan förordningarna om delgivning av handlingar och bevisupptagning (omarbetningar) inte omfattas av räckvidden för detta förslag.

Arbetet med de båda förordningarna hängde nära ihop med kommissionens övergripande prioritering av digitalisering och e-juridik och det arbete som samtidigt utfördes på det straffrättsliga området. Efter kommissionens förslag 2018 förhandlar Europaparlamentet och rådet (medlagstiftarna) om en rättslig ram för gränsöverskridande tillgång till elektroniska bevis. I detta sammanhang framhålls i kommissionens förslag⁹ redan vikten av elektroniska plattformar, t.ex. för att lämna in framställningar, autentisera order och få svar från

⁵ COM(2020) 710 final.

⁶ I detta förslag till förordning bör principen om digitalt som standard uppfattas som ett sätt att öka kommunikationens effektivitet och resiliens samt minska kostnaderna och den administrativa bördan genom att se till att den digitala kommunikationskanalen används i första hand.

⁷ COM(2020) 690 final.

⁸ COM(2020) 712 final.

⁹ COM/2018/225 final – 2018/0108 (COD).

tjänsteleverantörer. Utbytet av elektroniska bevis kommer att ske via ett decentraliserat it-system som är likadant som det som föreslås i detta förslag, eller så kommer det att hänvisas direkt till detta förslag i förslaget om elektroniska bevis.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Den 9 juni 2020 antog rådet slutsatser om att forma Europas digitala framtid¹⁰, där det konstaterar att ”digitaliseringen av medlemsstaternas rättsväsenden har potential att underlätta och förbättra tillgången till rättslig prövning inom EU”. Rådet uppmanar kommissionen ”att underlätta de digitala gränsöverskridande utbytena mellan medlemsstaterna både i straffrättsliga och civilrättsliga frågor och att säkerställa hållbarheten i och den fortsatta utvecklingen av de tekniska lösningar som har utvecklats för gränsöverskridande utbyten”.

I rådets slutsatser från oktober 2020 *Tillgång till rättslig prövning – att ta vara på de möjligheter som digitaliseringen erbjuder*¹¹ uppmanas kommissionen att vidta konkreta åtgärder för att digitalisera rättsväsendet, bland annat genom att

- undersöka möjligheterna att modernisera de centrala bestämmelserna i instrument på privaträttens område i linje med principen ”digitalt som standard”, och
- överväga vilka andra instrument för straffrättsligt samarbete som systemet för digitalt utbyte av elektroniska bevis¹² skulle kunna utvidgas till att omfatta.

I rådets slutsatser från december 2020, *Den europeiska arresteringsordern och utlämningsförfaranden – nuvarande utmaningar och det fortsatta arbetet*¹³ understryks att digitalisering bör spela en central roll i användningen av den europeiska arresteringsordern.

Detta initiativ är förenligt med och skapar direkta kopplingar till eIDA-förordningen¹⁴, genom att det inrättas bestämmelser om användningen av betrodda tjänster för elektronisk kommunikation mellan rättsliga och andra behöriga myndigheter och även mellan dessa myndigheter, fysiska personer och juridiska personer. Mer konkret syftar förslaget till att undanröja alla farhågor i fråga om den rättsliga giltigheten i elektroniska handlingar som utväxlas i dessa sammanhang och till att skapa en gemensam ordning för användning och erkännande av elektroniska underskrifter och stämplat i gränsöverskridande rättsliga förfaranden.

I början av juni 2021 antog kommissionen ett förslag om ändring av eIDA-förordningen för att inrätta en ram för europeisk digital identitet¹⁵. Förslaget behandlar den privata och offentliga sektorns växande efterfrågan på elektroniska id-lösningar som förlitar sig på

¹⁰ Rådets slutsatser om att forma Europas digitala framtid 2020/C 202 I/01 (EUT C 202I, 16.6.2020, s. 1).

¹¹ Rådets slutsatser *Tillgång till rättslig prövning – att ta vara på de möjligheter som digitaliseringen erbjuder* 2020/C 342 I/01 (EUT C 342I, 14.10.2020, s. 1).

¹² Genomfört på grundval av rådets slutsatser den 9 juni 2016 om förbättrad straffrätt i cyberrymden.

¹³ Rådets slutsatser *Den europeiska arresteringsordern och utlämningsförfaranden – nuvarande utmaningar och det fortsatta arbetet* 2020/C 419/09 (EUT C 419, 4.12.2020, s. 23).

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 73).

¹⁵ COM(2021) 281 final.

särskilda attribut och säkerställer en hög tillförlitlighet i hela EU. De föreslagna attributen och uppgifterna för lagring i en digital identitetsplånbok kommer att ge fysiska och juridiska personer tillgång till offentliga tjänster, däribland digitala offentliga tjänster som gör det möjligt för fysiska och juridiska personer att delta i gränsöverskridande rättsliga förfaranden. När det gäller gränsöverskridande rättsligt samarbete inom EU och fysiska personers kommunikation med behöriga myndigheter i gränsöverskridande ärenden bör kommissionens förslag till en ram för europeisk digital identitet beaktas med hänsyn till de framtidskrav som anges i förslaget i fråga om elektroniska id-lösningar. I den här förordningen behandlas inte identifieringskrav vad beträffar tillgång till nationella it-portaler som drivs av medlemsstater eller krav i fråga om elektronisk identifiering på distans av parter i en videokonferens, men medlemsstaterna bör ta hänsyn till kraven för tillämpning av den europeiska digitala identitetsplånboken.

Med tanke på hur känslig den information som utbyts är, är det nödvändigt att genomförandet av verktygslådan för digitalisering av rättskipningen, inbegripet genom detta förslag, sker på ett sätt som garanterar starka cybersäkerhetsstandarder. Detta är förenligt med den metod som beskrivs i EU:s strategi för cybersäkerhet¹⁶ och kommissionens förslag till direktiv om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen (NIS2)¹⁷, som syftar till att ytterligare förbättra cybersäkerhetskapaciteten hos offentliga och privata aktörer, behöriga myndigheter och unionen som helhet på området cybersäkerhet och skydd av kritisk infrastruktur. Även om rättsväsendet i medlemsstaterna inte omfattas av förslaget till NIS2-direktiv är det avgörande att medlemsstaterna vidtar nationella åtgärder som skulle säkerställa en jämförbar nivå av cybersäkerhet.

Utbildning av rättstillämpare i unionsrätten är ett mycket viktigt verktyg för att se till att den tillämpas korrekt och effektivt. För att förbereda rättstillämparna, se till att de kan möta 2000-talets utmaningar och att de följer med i utvecklingen inom unionsrätten, antog kommissionen en strategi för europeisk rättslig utbildning för 2021–2024¹⁸. Enligt strategin ska rättstillämpare få utbildning i att använda de digitala verktyg som införs genom regelverket i sitt dagliga arbete. När det här förslaget har antagits skulle det snabbt behöva anordnas utbildning för alla rättstillämpare i enlighet med strategin för att se till att de nya digitala verktygen tillämpas och används korrekt och problemfritt.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Användningen av digitala kommunikationskanaler i gränsöverskridande rättsliga förfaranden skulle underlätta det civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga samarbetet. Den rättsliga grunden för detta initiativ är därför artiklarna 81.1 och 82.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget)¹⁹.

¹⁶ JOIN/2020/18 final.

¹⁷ COM/2020/823 final.

¹⁸ COM/2020/713 final.

¹⁹ Konsoliderad version av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT C 326, 26.10.2012, s. 47).

Användningen av digitala kommunikationskanaler skulle underlätta rättsligt samarbete och effektiv tillgång till rättslig prövning i civilrättsliga frågor i enlighet med artikel 81.2 i EUF-fördraget. Artikel 82.1 i EUF-fördraget är unionens rättsliga grund för att underlätta samarbetet mellan medlemsstaternas rättsliga eller andra behöriga myndigheter i straffrättsliga förfaranden och i verkställandet av beslut.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Enligt artikel 4.2 j i EUF-fördraget delas befogenheten att vidta åtgärder på området för frihet, säkerhet och rättvisa mellan EU och dess medlemsstater. Medlemsstaterna får alltså agera på egen hand för att styra användningen av digitala kommunikationskanaler i samband med rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i den mån EU inte har utövat sin befogenhet. Utan EU-åtgärder kan utvecklingen dock förväntas gå mycket långsamt och även i de fall medlemsstaterna vidtar åtgärder är det mycket svårt att säkerställa driftskompatibilitet mellan kommunikationskanalerna utan samordning och insatser på EU-nivå. De planerade digitaliseringsåtgärderna hänger dessutom mycket nära ihop med befintliga unionsrättsakter inom området för gränsöverskridande rättsligt samarbete och kan inte genomföras av medlemsstater som agerar på egen hand. Målen för detta förslag kan därför inte uppnås fullt ut av medlemsstaterna på egen hand utan måste genomföras på EU-nivå.

Det finns redan vissa EU-regler som styr hur kommunikation ska genomföras och enligt vissa föreskrivs också att modern teknik ska användas. De befintliga reglerna garanterar dock inte en tillräcklig och helhetsbaserad infrastruktur för elektronisk kommunikation mellan fysiska personer, juridiska personer eller behöriga myndigheter och myndigheterna i en annan medlemsstat.

Det krävs EU-åtgärder för att samordna medlemsstaternas insatser och upprätta en enhetlig ram för de befintliga EU-reglerna. Detta kommer att ge ökad effektivitet, resiliens och säkerhet och skynda på gränsöverskridande rättsliga förfaranden. Det kommer också att förenkla och snabba på kommunikationen mellan medlemsstaternas myndigheter och med fysiska och juridiska personer. Därför kommer handläggningen av rättsrelaterade ärenden med gränsöverskridande följder att förbättras.

Att skynda på digitaliseringen av det rättsliga samarbetet inom EU och engagerar alla medlemsstater kommer också att ge andra fördelar, eftersom det kommer att innebära en förbättring jämfört med nuläget, där endast några grupper av medlemsstater har vidtagit åtgärder, vilket har lett till en begränsad och fragmenterad behandling av de problem som har konstaterats.

- **Proportionalitet**

Antagandet av enhetliga åtgärder på EU-nivå för elektronisk kommunikation i gränsöverskridande rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning är ett proportionerligt sätt att inrätta en samstämmig ram för de befintliga EU-reglerna. Den övergripande efterlevnaden av proportionalitetsprincipen skulle garanteras, eftersom förslaget enbart kommer att innehålla förslag till åtgärder som är nödvändiga för att se till att digital teknik används i samband med rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande ärenden. De föreslagna åtgärderna kommer inte att medföra någon börda

för medlemsstaterna utöver vad som är nödvändigt för att uppnå förslagets syften. Detta förklaras närmare i den konsekvensbedömning som åtföljer förslaget (se avsnitt 8 i konsekvensbedömningen)²⁰. Dessa mål kan enbart uppnås genom regler som kräver en obligatorisk användning av digital kommunikation mellan medlemsstaternas domstolar och behöriga myndigheter och som ålägger dem att godta elektronisk kommunikation från fysiska och juridiska personer, tillåter videokonferenser och erkänner betrodda tjänster.

- **Val av instrument**

Förslaget är en förordning som skulle tillhandahålla en ny fristående rättslig grund för digitalisering av EU:s instrument för rättsligt samarbete. Syftet är att införa gemensamma regler som är tillämpliga på samtliga EU:s instrument för rättsligt samarbete i en enda, bindande rättsakt.

Förordningen kommer att vara direkt tillämplig i alla medlemsstater och vara bindande. Därmed garanterar den att reglerna kommer att bli tillämpliga och träda i kraft samtidigt i hela EU. Rättssäkerheten uppnås genom att man undviker motstridiga tolkningar i medlemsstaterna och förhindrar rättslig fragmentering.

Eftersom detta initiativ kräver att motstridiga civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga regler anpassas till denna förordning behövs det ändringar i befintliga rättsakter. Vissa rättsakter är förordningar, medan andra är rambeslut och direktiv. Därför är det lämpligt att genomföra ändringarna i de berörda rambesluten och direktivet i en separat rättsakt som skulle säkerställa förenligheten med de samstämmiga regler som fastställs i den här förordningen. Därför bör ett förslag till ett särskilt ändringsdirektiv läggas fram tillsammans med den här förordningen.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Samråd med berörda parter**

Kommissionen har arbetat med policyn för e-juridik i över tio år, i nära samarbete med olika berörda parter. Samråd har hållits med dessa berörda parter om förslagets syften och om de alternativ som har identifierats. Enligt samrådsstrategin för detta förslag har samråd hållits med en bred uppsättning berörda parter. Samråd hölls med rådets arbetsgrupp för e-juridik (EJUSTICE), rådets arbetsgrupp för civilrättsliga frågor (JUSTCIV), rådets arbetsgrupp för rättsligt samarbete i straffrättsliga frågor (COPEN), det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område och det europeiska straffrättsliga nätverket.

När kommissionen offentliggjorde den inledande konsekvensbedömningen och inledde ett offentligt samråd tog den kontakt med en rad olika berörda parter, däribland medlemsstaternas nationella myndigheter, icke-statliga organisationer, branschorganisationer, företagsorganisationer och privatpersoner.

Resultatet av samråden visar att det finns stöd för förslagets syften. De berörda parterna föredrog obligatorisk användning av den digitala kommunikationskanalen framför frivillig användning inom rättsligt samarbete. De ställde sig också bakom möjligheten för parterna i

²⁰ SWD(2021) 392.

gränsöverskridande förfaranden att delta i muntliga förhandlingar via videokonferenser eller annan teknik för distanskommunikation. De flesta berörda parter förordade också obligatorisk elektronisk kommunikation mellan fysiska och juridiska personer och domstolar och behöriga myndigheter, men det är ändå lämpligt att bibehålla möjligheten för fysiska och juridiska personer att använda den pappersbaserade kommunikationskanalen. Det viktigaste skälet till att låta elektronisk kommunikation vara fortsatt frivillig är att garantera tillgång till rättslig prövning för sårbara personer, underåriga och personer som behöver tekniskt bistånd eller som kanske inte har tillgång till digitala medel eller de färdigheter som behövs.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Kommissionen anlätade en uppdragstagare för att utarbeta en undersökning till stöd för konsekvensbedömningen. Uppdragstagaren genomförde olika samrådsaktiviteter med berörda parter. Aktiviteterna var särskilt utformade för undersökningens syften. Bland annat upprättades en fokusgrupp på EU-nivå, det genomfördes samråd med nationella berörda parter om de olika alternativens konsekvenser, det genomfördes en nationell undersökning och det gjordes personliga intervjuer, med mera.

Alla insamlade uppgifter gav underlag till förslagets utformning, inklusive konsekvensbedömningen.

Dessutom använde kommissionen den stora mängden befintliga uppgifter om digitaliseringen av rättskipning i EU. Till exempel hämtades uppgifter från resultattavlan för rättskipningen inom EU, rapporten om rättsstatsprincipen, uppgifter från Europarådets kommission för effektivisering av rättsväsendet (Cepej) och studien om digital straffrätt²¹.

- **Konsekvensbedömning²²**

Detta förslag stöds av en konsekvensbedömning som presenteras i det åtföljande arbetsdokumentet.

Nämnden för lagstiftningskontroll diskuterade utkastet till konsekvensbedömning den 22 september 2021 och avgav sitt positiva yttrande den 27 september 2021. Nämnden lämnade följande rekommendationer:

1) Problemanalysen bör förstärkas för att belysa de viktigaste problem som detta förslag syftar till att åtgärda. Bedömningen bör underbyggas av bevis på frivilligt deltagande i digitalisering, vägran att erkänna elektroniska handlingar, underskrifter eller stämplat samt driftskompatibilitet.

2) Rapporten bör förklara hur detta förslag kommer att säkerställa samstämmighet med andra instrument på EU-nivå som är avsedda att förbättra digitaliseringen och som skulle kunna användas i gränsöverskridande rättsligt samarbete. Rapporten bör också förklara varför medlemsstaterna inte fullt ut utnyttjar de befintliga digitaliseringsmöjligheterna.

²¹ <https://data.europa.eu/doi/10.2838/118529>

²² SWD(2021) 392.

3) Konsekvensbedömningen bör förstärkas med en tydlig redovisning av förslagets inverkan, i synnerhet investeringskostnader och vilka parter som berörs. Den bör belysa de osäkra faktorerna i de antaganden som görs och hur dessa påverkar de konsekvenser som bedöms.

4) Rapporten bör innehålla en bedömning av effekterna av en eventuell ökning i antalet gränsöverskridande ärenden. Den bör innehålla en diskussion om huruvida det finns en risk för att förbättrad tillgång till rättslig prövning och effektivare gränsöverskridande rättsligt samarbete kan leda till förseningar i handläggningen av ärenden på grund av ökad arbetsbelastning för domare och på grund av den tid som läggs på rättsliga förfaranden.

5) Rapporten bör klargöra de dataskyddsfrågor som står på spel och erkänna att en övergång från pappersformat till ett digitalt format medför andra risker. Rapporten bör ta upp potentiella sårbarhetsfaktorer kopplade till det faktum att mer data i digitalt format kanske inte enbart underlättar överföringen av dessa data, utan även kan skapa dataskydds- och säkerhetsproblem. De farhågor som framförts av berörda parter när det gäller dataskydd bör beaktas.

Nämnden lämnade också ytterligare rekommendationer tillsammans med checklistan för kvalitetskontroll.

För att möta nämndens rekommendationer gjordes följande ändringar i konsekvensbedömningen:

1) Problemformuleringen har ändrats så att den avspeglar de faktiska problem som behandlas i avsnitt 2.

2) Samstämmigheten med andra initiativ, såsom e-Codex och eIDA, har förklarats, liksom kopplingarna till den europeiska e-juridikportalen²³.

3) Avsnitt 6 om konsekvenserna av utgångsscenarioet och alternativen har strukturerats om och de viktigaste konsekvenserna (dvs. ekonomiska konsekvenser, sociala konsekvenser, konsekvenser för grundläggande rättigheter) har beskrivits för varje alternativ. Dessutom beskrivs hur de viktigaste berörda parterna kommer att påverkas av förslaget.

4) I avsnitt 6 om konsekvenserna har det klargjorts om det finns en potentiell risk för ett ökat antal gränsöverskridande ärenden och vilken förmåga rättsväsendet har att absorbera en sådan utveckling.

5) Förtydliganden om dataskydd har lagts till i avsnitt 6.

Dessutom har konsekvensbedömningen kompletterats med tillgängliga uppgifter från stödstudien och från bilaga 7 till rapporten. Den ekonomiska analysen och kostnaderna för medlemsstaterna har lagts till i rapporten. Synpunkterna från de berörda parter som deltog i samrådet har beskrivits i motsvarande avsnitt i rapporten. De tekniska rekommendationerna, t.ex. om att slå ihop resultatet av det offentliga samrådet med bilaga 2, numrera sidorna i bilagorna, radera bilagan om subsidiaritetstabellen, har behandlats.

²³ Det viktigaste it-verktyg som hittills har utvecklats på EU-nivå som en gemensam kontaktpunkt för tillgång till information och tjänster inom juridikområdet.

I konsekvensbedömningen identifierades ett alternativ med andra åtgärder än lagstiftning och ett lagstiftningsalternativ med tre delalternativ. Det fanns ytterligare alternativ som uteslöts i ett tidigt skede. En marknadsföringskampanj om att använda digitala verktyg och e-Codex-systemet för kommunikation i gränsöverskridande rättsliga förfaranden har uteslutits eftersom en sådan kampanj inte ansågs utgöra ett verkligt alternativ till regleringsåtgärder och under alla omständigheter ändå skulle kunna utföras inom ramen för utgångsscenarioet. Alternativet med elektroniskt utbyte av information och uppgifter via ett centraliserat EU-system ansågs inte vara lämpligt eftersom det var svårt att motivera ur ett proportionalitets- och subsidiaritetsperspektiv. Dessutom skulle all information, alla uppgifter och alla handlingar lagras i kommissionens infrastruktur eller infrastrukturen hos den enhet som förvaltar systemet (t.ex. eu-LISA), medan dessa inte skulle vara parter i gränsöverskridande utbyten. Ett centraliserat system skulle också utgöra en felkritisk systemdel, eftersom alla uppgifter skulle lagras på en enda plats jämfört med ett decentraliserat system där uppgifter lagras av varje enskild medlemsstat.

Det utgångsscenario som de båda huvudalternativen jämfördes med innehöll inga åtgärder för att driva på digitaliseringen av gränsöverskridande rättsligt samarbete och användning av digitala verktyg för att förbättra tillgången till rättslig prövning. Användningen av elektronisk kommunikation mellan myndigheterna skulle därför förbli frivillig. Det skulle finnas en fortsatt fragmentering av användningen av elektroniska signaturer/stämplor och ansvaret för dataskydd. De två alternativ som övervägdes med hänsyn till de beskrivna syftena med förslaget var därför att anta en rekommendation från kommissionen (alternativet med andra åtgärder än lagstiftning) eller att anta en rättsakt – en förordning (lagstiftningsalternativet).

Lagstiftningsalternativet skulle kräva ett paket med en förordning med övergripande bestämmelser och ändringar av befintliga förordningar för att säkerställa enhetlighet och ett direktiv med ändringar av befintliga direktiv och rambeslut.

Alternativet med andra åtgärder än lagstiftning skulle innefatta åtgärder för att uppmuntra medlemsstaterna att använda e-Codex-systemet för digital gränsöverskridande kommunikation och tillgång till rättslig prövning. En rekommendation från kommissionen skulle kunna uppmuntra medlemsstaterna att följa en harmoniserad strategi för användningen av elektronisk kommunikation, inbegripet videokonferenser, elektroniska dokument, elektroniska stämplor och underskrifter. Eftersom denna strategi skulle vara frivillig skulle det stå medlemsstaterna fritt att utveckla sina egna digitala verktyg. En sådan åtgärd skulle kunna vara tekniskt och operativt genomförbar. Kostnadseffektiviteten skulle vara beroende av den enskilda medlemsstatens sätt att hantera digitaliseringen och av dess behov och resurser. När det gäller i vilken grad alternativet uppfyller förslagets syften skulle en rekommendation emellertid inte säkerställa att det verkligen införs digitala kommunikationsverktyg, driftskompatibilitet hos den digitala kanalen, godtagande av elektroniska handlingar eller gemensamma standarder för användning och erkännande av betrodda tjänster.

Enligt lagstiftningsalternativet kommer det att vidtas lagstiftningsåtgärder (en förordning och ett direktiv). En förordning kommer att omfatta regler om att upprätta en säker elektronisk kanal baserat på e-Codex (som identifierades som den lämpligaste tekniska lösningen i konsekvensbedömningen av kommissionens förslag till en förordning om e-Codex). Denna kanal, som utgörs av ett decentraliserat it-system, kommer att användas för kommunikation och utbyte av information, uppgifter och handlingar mellan domstolar och behöriga myndigheter och i förekommande fall med RIF-myndigheter och EU-organ. Regler kommer att införas till stöd för kommunikation mellan fysiska och juridiska personer och medlemsstaternas domstolar och behöriga myndigheter, inbegripet regler för användning av

videokonferenser eller annan teknik för distanskommunikation. Ansvarsområdena för personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden kommer att beskrivas. Detta alternativ bygger på antagandet om att de it-system för utbyte av europeiska utredningsorder och delgivning av handlingar/bevisupptagning som kommissionen har utvecklat kommer att utvidgas till att omfatta all gränsöverskridande rättslig kommunikation som regleras i EU:s instrument för rättsligt samarbete. Medlemsstaterna kommer att kunna ansluta sina nationella it-system till ett decentraliserat nätverk eller använda den programvarulösning som utvecklats av kommissionen och som tillhandahålls kostnadsfritt. Detta kommer att möjliggöra direkt kommunikation mellan de domstolar och/eller behöriga myndigheter som deltar i förfaranden inom ramen för EU-instrumenten i gränsöverskridande rättsligt samarbete rörande civilrättsliga, handelsrättsliga eller straffrättsliga frågor. Tre delalternativ övervägdes inom ramen för lagstiftningsalternativet: a) obligatorisk eller frivillig användning av den digitala kanalen, b) obligatorisk eller frivillig acceptans av elektronisk kommunikation i fråga om fysiska och juridiska personer och c) lagstiftning eller andra åtgärder än lagstiftning i fråga om användning och erkännande av betrodda tjänster. Ett direktiv kommer att ändra de befintliga rambesluten och direktiven för att anpassa dem till bestämmelserna i förordningen.

Efter en jämförelse av alternativen och delalternativen och en bedömning av dem i förhållande till förslagets syften rekommenderas lagstiftningsalternativet. Detta alternativ innebär att det blir obligatoriskt att använda digital kommunikation (utom i motiverade undantagsfall) för kommunikation mellan domstolar och behöriga myndigheter (och mellan dem och EU:s RIF-myndigheter). Det kommer också att innebära att domstolar och behöriga myndigheter åläggs att acceptera elektronisk kommunikation från fysiska och juridiska personer, tillhandahålla en rättslig grund för användning av videokonferens teknik eller annan teknik för distanskommunikation vid muntliga förhandlingar i gränsöverskridande ärenden samt för användning och erkännande av betrodda tjänster.

Domstolar och behöriga myndigheter kommer att åläggas att acceptera elektronisk kommunikation från fysiska och juridiska personer, men det kommer att vara frivilligt för fysiska och juridiska personer att använda den digitala kanalen. Det står dem fritt att använda traditionella kommunikationsmedel, inklusive pappersbaserade sådana om de så önskar.

Användningen av den digitala kanalen kan väntas få positiva miljökonsekvenser, tack vare den minskade användningen av papper och porto. Dessa miljökonsekvenser hänger framför allt ihop med införandet av elektroniska kommunikationsmetoder och en sannolikt ökad användning av videokonferenser och distanskommunikation i stället för förhandlingar på plats. Det skulle kunna antas att produktionen och driften av utrustningen kommer att förbruka el, men den övergripande inverkan på miljön kommer att vara positiv.

När det gäller ekonomiska konsekvenser skulle skyldigheten att upprätta en digital kanal kräva nya investeringar från medlemsstaterna för att utveckla den infrastruktur som behövs för att interagera med e-Codex. Investeringarnas omfattning skulle vara beroende av deras nuvarande digitaliseringsgrad, nivån för deras deltagande i e-Codex-projektet, kompatibiliteten med nuvarande lösningar och utrymmet för elektroniska överföringar enligt nationell rätt. På längre sikt skulle digitaliseringen av rättskipningen dock minska de nationella rättssystemens kostnader för gränsöverskridande förfaranden avsevärt. Den skulle också vara positiv för digitaliseringsprocessen på nationell nivå.

Införandet av digitala metoder för att förbättra tillgången till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga ärenden kommer att påverka enskilda personer och företag, däribland små och medelstora företag. Möjligheten att

lämna in ansökningar och att kommunicera digitalt med domstolar och behöriga myndigheter och möjligheten att delta i muntliga förhandlingar via videokonferens eller med annan teknik för distanskommunikation kommer att göra det lättare att få tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande förfaranden. Anledningen är att fysiska personer kommer att få större flexibilitet när det gäller att väcka talan och att delta i förhandlingar i en annan medlemsstat. Företag, däribland små och medelstora sådana, kommer också att dra fördel av bättre tillgång till rättslig prövning och ett effektivare skydd av deras rättigheter, vilket väntas få en gynnsam inverkan på och stärka handeln över gränserna.

Lägre kostnader för förfaranden kommer att få indirekta effekter genom att stärka företagets konkurrenskraft, även hos små och medelstora företag. De genomsnittliga totala årliga besparingarna på EU-nivå beräknas till 23 372 900 euro i portokostnader och 2 216 160 euro i papperskostnader, till ett sammanlagt belopp av 25 589 060 euro. Fysiska och juridiska personer kommer att spara 4 098 600 euro i portokostnader 388 800 euro i papperskostnader.

Genom att kommunikationstiden kortas kommer fysiska och juridiska personer att spara 2 700 000 dagar per år i genomsnittliga postgångstider på EU-nivå. Den genomsnittliga postgångstiden kommer att minskas till noll, vilket leder till att förfarandenas längd totalt sett kommer att kortas med 15 389 999 dagar per år. Fysiska och juridiska personer och små och medelstora företag skulle inte få några extra kostnader för att de använder den digitala kommunikationskanalen i ett visst rättsligt förfarande. Det enda som skulle behövas är en dator och internetuppkoppling. En digitalisering av kommunikationen mellan domstolar och behöriga myndigheter kommer att minska den administrativa bördan. I konsekvensbedömningen konstaterades att 874 personår kommer att sparas in när det gäller behandlingsinsatser hos domstolar/behöriga myndigheter.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Detta förslag syftar till att införa modern digital teknik för tillgång till rättslig prövning och rättsligt samarbete i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga ärenden. Det förväntade resultatet är snabbare, billigare, säkrare och mer tillförlitlig kommunikation mellan behöriga myndigheter och med fysiska och juridiska personer.

Alla fysiska och juridiska personer kommer att ha möjlighet att kommunicera digitalt med domstolar och behöriga myndigheter och att delta i muntliga förhandlingar via videokonferens eller annan teknik för distanskommunikation. Pappersbaserad kommunikation kommer att bibehållas för fysiska och juridiska personer. Inga särskilda kostnader förutses för företag som använder digital kommunikation – de behöver endast ha en dator och ha tillgång till internet. Företag kommer att dra fördel av bättre tillgång till rättslig prövning och ett effektivare skydd av deras rättigheter, vilket väntas stärka handeln över gränserna. På liknande sätt väntas små och medelstora företag som deltar i gränsöverskridande transaktioner att gynnas direkt av den förbättrade tillgången till rättslig prövning och även av lägre kostnader och kortare förfaranden när de gör sina rättigheter gällande över gränserna. Detta skulle också kunna få små och medelstora företag att delta mer i gränsöverskridande transaktioner inom EU. De lägre kostnaderna för förfaranden kommer att få indirekta effekter genom att de små och medelstora företagets konkurrenskraft stärks.

Möjligheten för personer att lämna in ansökningar och att kommunicera digitalt med domstolar och behöriga myndigheter och möjligheten att delta i muntliga förhandlingar via videokonferens eller annan teknik för distanskommunikation kommer att säkerställa en förbättrad tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande förfaranden, så snart de har digitaliserats. Sådana digitala verktyg kommer inte att kräva några betydande kostnader eller investeringar från invånarnas sida. Det som skulle behövas är en dator och tillgång till

internet. För personer som saknar digital kompetens, som bor i avlägsna områden eller som på grund av sin personliga förmåga inte kan ha en sömlös åtkomst till digitala verktyg kommer möjligheten till pappersbaserad kommunikation att bibehållas.

- **Grundläggande rättigheter**

Användningen av den digitala kommunikationskanalen mellan medlemsstaternas domstolar och behöriga myndigheter kommer att bidra till att avhjälpa förseningar, minska den administrativa bördan och underlätta och skynda på utbytet av information mellan dessa myndigheter. Därför kommer den totala tidsåtgången för behandling av ärenden att minskas, liksom även kostnaderna för förfarandena.

Möjligheten för fysiska och juridiska personer att väcka talan och att kommunicera digitalt med domstolar och behöriga myndigheter och möjligheten att delta i muntliga förhandlingar via videokonferens eller annan teknik för distanskommunikation kommer att säkerställa en förbättrad tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande förfaranden, så snart de har digitaliserats. För att respektera behoven hos missgynnade grupper och sårbara personer kommer pappersbaserad kommunikation att bibehållas som ett alternativ.

Genom förslaget kommer det att inrättas ett decentraliserat it-system för utbyte mellan domstolar och behöriga myndigheter och mellan de enheterna och fysiska och juridiska personer. Eftersom systemet är decentraliserat kommer det inte att förekomma någon lagring av uppgifter eller uppgiftsbehandling hos den enhet som har anförtrots den operativa förvaltningen av systemets komponenter. Beroende på om en åtkomstpunkt drivs av en EU-institution, en EU-byrå eller ett EU-organ eller på nationell nivå, och beroende på vilka nationella myndigheter som behandlar personuppgifter och för vilka ändamål, kommer antingen förordning (EU) 2018/1725²⁴, den allmänna dataskyddsförordningen²⁵ eller direktiv (EU) 2016/680²⁶ att tillämpas.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Genomförandet av förordningen kommer att kräva att ett decentraliserat it-system inrättas och underhålls. Detta system består av ett nätverk av nationella it-system och driftskompatibla åtkomstpunkter, vilka drivs under varje medlemsstats, EU-institutions, EU-byrås eller EU-organs individuella ansvar och förvaltning som möjliggör ett säkert och tillförlitligt gränsöverskridande utbyte av uppgifter. I de fall medlemsstaterna inte redan har utvecklat lämpliga nationella it-system kommer kommissionen att tillhandahålla en referensprogramvara som medlemsstaterna får välja att använda i stället. Referensprogramvaran kommer att utgå från it-systemen för digitalt utbyte av bevis (eEDES)

²⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

²⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

²⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (EUT L 119, 4.5.2016, s. 89).

och för delgivning av handlingar/bevisupptagning. Dessa elektroniska system baseras redan på en multifunktionell strategi och skulle kunna användas som utgångspunkt, vilket innebär att det går att undvika onödiga utgifter.

Investerings- och driftskostnaderna för dessa system, inbegripet ändring av den europeiska e-juridikportalen för att stödja interaktion mellan fysiska och juridiska personer och domstolar och behöriga myndigheter i gränsöverskridande förfaranden presenteras i bilaga 9 till konsekvensbedömningen²⁷.

Programmet för ett digitalt Europa²⁸ är det lämpligaste finansieringsinstrument som skulle kunna ge stöd till utvecklingen och förvaltningen av det decentraliserade it-systemet och inrättandet av en europeisk elektronisk åtkomstpunkt på den europeiska e-juridikportalen. Inom ramen för de övergripande målen om att stödja den digitala omställningen inom områden av allmänt intresse bidrar initiativet direkt till målen för programmet om att möjliggöra sömlös och säker gränsöverskridande kommunikation inom rättsväsendet och mellan rättsväsendet och andra behöriga organ inom det civilrättsliga och straffrättsliga området och främja tillgång till rättslig prövning.

Kostnaderna kommer att bli förhållandevis begränsade för medlemsstaterna: sammanlagt 8 100 000 euro per år, dvs. 300 000 euro per år och medlemsstat. Under de två första åren kommer installationskostnaderna att uppgå till 100 000 euro per år och medlemsstat. I detta ingår utrustningskostnader och de personalresurser som krävs för att konfigurera utrustningen. Återstående 200 000 euro behövs för att tillhandahålla stöd för ett ökande antal användare. Från och med det tredje året finns inga hårdvaru- och installationskostnader, enbart kostnader i samband med användarstöd och förvaltning av systemet. Dessa beräknas till 300 000 euro per år. E-Codex-systemet är en lösning med öppen källkod som skulle kunna användas kostnadsfritt. Medlemsstaterna förväntas täcka dessa kostnader med sina nationella budgeter, men de kan också ansöka om finansiellt stöd från EU inom ramen för relevanta finansieringsprogram, t.ex. programmet för rättsliga frågor och de sammanhållningspolitiska instrumenten. Det bör också framhållas att vissa medlemsstater redan använder en pilotversion av e-Codex som de får återanvända och bygga vidare på för de nya fastställda ändamålen.

Domstolar och behöriga myndigheter som inte har videokonferensutrustning kommer att behöva investera i inköp av sådan utrustning om de planerar att använda möjligheten att anordna förhandlingar på distans.

5. ÖVRIGA INSLAG

• **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

För tillämpningen av den här förordningen kommer det decentraliserade it-systemet att utvecklas ytterligare genom genomförandeakter som kommissionen antar. Genomförandeakterna kommer att innehålla

²⁷ SWD(2021) 392.

²⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/694 av den 29 april 2021 om inrättande av programmet för ett digitalt Europa och om upphävande av beslut (EU) 2015/2240 (EUT L 166, 11.5.2021, s. 1).

- tekniska specifikationer där de elektroniska kommunikationsmetoderna fastställs för det decentraliserade it-systemet,
- tekniska specifikationer för kommunikationsprotokollen,
- mål för informationssäkerheten och relevanta tekniska åtgärder som säkerställer minimistandarderna för informationssäkerheten och en hög it-säkerhet vad gäller behandlingen och kommunikationen av uppgifter inom det decentraliserade it-systemet,
- minimimål för tillgänglighet och eventuella därtill relaterade tekniska krav för de tjänster som tillhandahålls genom det decentraliserade it-systemet.

En europeisk elektronisk åtkomstpunkt kommer att inrättas på den europeiska e-juridikportalen genom en ändring av den e-Codex-lösning som redan har utvecklats för småmål.

Ett system för övervakning av den föreslagna rättsakten planeras, inbegripet en heltäckande uppsättning kvalitativa och kvantitativa indikatorer och en tydlig, strukturera rapporteringsprocess. Syftet med övervakningsarrangemangen är att fastställa om instrumentet tillämpas effektivt i medlemsstaterna och om det är framgångsrikt när det gäller att uppfylla dess specifika mål.

En fullständig utvärdering ska utföras vart femte år för att bedöma konsekvenser och sammanhangsberoende frågor. I de fall elektronisk kommunikation används kommer övervakningen att underlättas av automatisk sammanställning av uppgifter och användning av rapporteringsfunktionerna i det decentraliserade it-systemet. För uppgifter som inte samlas in automatiskt kommer det att införas ett övervakningsurval av minst en domstol eller behörig myndighet som ska utses av varje medlemsstat.

• **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

I **artikel 1** definieras förordningens syfte och tillämpningsområde. I förordningen fastställs den rättsliga ramen för elektronisk kommunikation i samband med förfarande för gränsöverskridande samarbete i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och tillgång till rättslig prövning i civilrättsliga och handelsrättsliga frågor med gränsöverskridande effekter, i enlighet med bestämmelserna i unionsrättsakterna om rättsligt civilrättsligt, handelsrättsligt och straffrättsligt samarbete. Dessa rättsakter förtecknas i de två bilagorna till förordningen: bilaga I omfattar rättsakter i civilrättsliga och handelsrättsliga frågor och bilaga II omfattar rättsakter i straffrättsliga frågor.

I förordningen fastställs även regler för användning och erkännande av elektroniska betrodda tjänster, om den rättsliga verkan av elektroniska handlingar, om användning av videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation för att höra personer i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor. Förordningen är dock inte tillämplig på bevisupptagning på det privaträttsliga området, som styrs av en separat rättsakt och för vilket det redan finns liknande digitaliseringsbestämmelser. I förordningen fastställs inga nya förfaranden och den är enbart tillämplig på elektronisk kommunikation i samband med gränsöverskridande rättsliga samarbetsförfaranden och tillgång till rättslig prövning i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor.

I **artikel 2** definieras de begrepp som används i förordningen.

I **artikel 3** föreskrivs att elektronisk kommunikation mellan domstolar och behöriga myndigheter ska genomföras via ett säkert och tillförlitligt decentraliserat it-system. Systemet består av it-system och driftskompatibla åtkomstpunkter, vilka drivs under varje medlemsstats, RIF-myndighets och EU-organs individuella ansvar och förvaltning som möjliggör ett driftskompatibelt gränsöverskridande utbyte av uppgifter mellan medlemsstaternas respektive myndigheter. Det är obligatoriskt att använda systemet, utom vid fall av störningar i systemet eller under andra särskilda omständigheter.

Genom **artikel 4** inrättas den europeiska elektroniska åtkomstpunkten på den europeiska e-juridikportalen. Denna europeiska elektroniska åtkomstpunkt ingår i det decentraliserade it-systemet och får användas av fysiska och juridiska personer för elektronisk kommunikation med domstolar och behöriga myndigheter i civilrättsliga och handelsrättsliga frågor med gränsöverskridande effekter.

Enligt **artikel 5** åläggs medlemsstaternas domstolar och behöriga myndigheter att acceptera elektronisk kommunikation från fysiska och juridiska personer i rättsliga förfaranden, medan fysiska och juridiska personer själva får välja om de ska använda elektroniska kommunikationsmedel. I artikeln föreskrivs vissa av de digitala kommunikationskanalerna, framför allt den europeiska elektroniska åtkomstpunkten och befintliga nationella it-portaler, när sådana har utvecklats av medlemsstaterna för deltagande i rättsliga förfaranden.

I **artikel 6** åläggs behöriga myndigheter att godta elektronisk kommunikation från fysiska och juridiska personer och elektroniska inlagor blir likvärdiga med pappersbaserade inlagor.

I **artikel 7** fastställs den rättsliga grunden och villkoren för att använda videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation i gränsöverskridande civilrättsliga och handelsrättsliga förfaranden inom ramen för de rättsakter som förtecknas i bilaga I och i civilrättsliga och handelsrättsliga frågor där en av parterna befinner sig i en annan medlemsstat. Där hänvisas till nationell rätt i den medlemsstat som genomför videokonferensen. Ytterligare regler införs när det handlar om att höra barn med hjälp av videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation.

I **artikel 8** fastställs den rättsliga grunden och villkoren för att använda videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation i straffrättsliga frågor. Ytterligare regler införs när det handlar om att höra en misstänkt, åtalad eller dömd person och om att höra barn med hjälp av videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation.

I **artikel 9** fastställs reglerna för att använda betrodda tjänster (elektroniska underskrifter och stämplor) i elektronisk kommunikation som omfattas av förordningen genom hänvisning till eIDA-förordningen.

Enligt **artikel 10** får elektroniska handlingar inte nekas rättslig verkan enbart på grund av att de är i elektronisk form.

I **artikel 11** fastställs den rättsliga grunden för elektronisk betalning av avgifter, inbegripet via den europeiska e-juridikportalen.

I **artikel 12** fastställs en ram för att kommissionen ska kunna anta genomförandeakter.

Genom **artikel 13** ges kommissionen mandat att skapa, underhålla och utveckla referensprogramvara.

I **artikel 14** fastställs vem som ska bära kostnaden för de olika it-utvecklingsuppgifterna.

I **artikel 15** fastställs reglerna för skydd av personuppgifter som utväxlas på digital väg.

I **artiklarna 16–18** fastställs förfaranderegler, däribland de regler som är tillämpliga på kommittéförfarandet, den rättsliga grunden för kommissionens insamling och användning av uppgifter för att utvärdera förordningens effektivitet.

I **artiklarna 19–22** införs ändringar i de förordningar om civilrättsliga och handelsrättsliga frågor som förtecknas i bilaga I, för att införa hänvisningar till digitala kommunikationsmedel i enlighet med vad som fastställs i förordningen och för att undvika tvetydigheter i fråga om de kommunikationsmedel som ska användas enligt de befintliga rättsakterna.

Genom **artikel 23** införs ändringar i en förordning om straffrättsliga frågor för att införa hänvisningar till digitala kommunikationsmedel i enlighet med vad som fastställs i förordningen och för att undvika tvetydigheter i fråga om de kommunikationsmedel som ska användas enligt de befintliga rättsakterna.

I **artikel 24** föreskrivs en övergångsperiod.

Enligt **artikel 25** träder förordningen i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*. Där anges även den dag då förordningen blir tillämplig.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 81.2 e och 81.2 f, och artikel 82.1 d,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) I sitt meddelande av den 2 december 2020 om digitalisering av rättskipningen i EU¹ konstaterade kommissionen att den rättsliga ramen för unionens gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga förfaranden behövde moderniseras i enlighet med principen om ”digitalt som standard”, samtidigt som det infördes garantier för alla nödvändiga skyddsåtgärder för att undvika social utestängning.
- (2) Att underlätta tillgång till rättslig prövning för fysiska och juridiska personer och underlätta det rättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna är några av de viktigaste målen för EU:s område med frihet, säkerhet och rättvisa som fastställs i del tre avdelning V i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.
- (3) För att förbättra det rättsliga samarbetet och tillgången till rättslig prövning bör de unionsrättsakter som innehåller bestämmelser om kommunikation mellan behöriga myndigheter, däribland EU-byråer och EU-organ, och mellan behöriga myndigheter och fysiska och juridiska personer kompletteras med villkor för hur sådan kommunikation ska ske med digitala medel.
- (4) Syftet med den här förordningen är att effektivisera och skynda på rättsliga förfaranden och underlätta tillgång till rättslig prövning genom att digitalisera de befintliga kommunikationskanalerna, vilket bör leda till kostnads- och tidsbesparingar, minskad administrativ börda och ökad resiliens i force majeure-situationer för alla myndigheter som deltar i gränsöverskridande rättsligt samarbete. Användningen av digitala kanaler för kommunikation mellan behöriga myndigheter bör leda till

¹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén. *Digitalisering av rättskipningen i Europeiska unionen. En verktygslåda med möjligheter*, COM(2020) 710 final.

minskade förseningar i behandlingen av ärenden, vilket bör vara till fördel för fysiska och juridiska personer. Detta är också särskilt viktigt inom området för gränsöverskridande straffrättsliga förfaranden i samband med unionens kamp mot brottslighet. I detta avseende innebär den höga säkerhetsnivå som digitala kommunikationskanaler kan erbjuda ett framsteg även när det gäller att garantera de berörda personernas rättigheter och skydda deras integritet och personuppgifter.

- (5) Det är viktigt att lämpliga kanaler utvecklas för att säkerställa att rättssystemen kan samarbeta effektivt digitalt. Därför är det avgörande att på unionsnivå inrätta ett informationstekniskt instrument som möjliggör snabbt, direkt, driftskompatibelt, tillförlitligt och säkert gränsöverskridande elektroniskt utbyte av ärenderelaterade uppgifter hos behöriga myndigheter.
- (6) Det finns verktyg som har utvecklats för digitalt utbyte av ärenderelaterade uppgifter, utan att ersätta eller kräva kostsamma ändringar av de befintliga it-system som redan inrättats i medlemsstaterna. e-Codex (e-Justice Communication via On-line Data Exchange) är det viktigaste verktyg av den här typen som har utvecklats hittills.
- (7) Inrättandet av digitala kanaler för gränsöverskridande kommunikation bör direkt bidra till att förbättra tillgången till rättslig prövning genom att fysiska och juridiska personer ges möjlighet att söka skydda sina rättigheter och säkerställa sina fordringar, inleda förfaranden, utbyta ärenderelaterade uppgifter i digital form med rättsliga eller andra behöriga myndigheter i förfaranden som omfattas av unionsrätten inom området för civilrättsliga och handelsrättsliga frågor.
- (8) Denna förordning bör omfatta digitalisering av skriftlig kommunikation i ärenden som har gränsöverskridande verkningar och som omfattas av unionens rättsakter i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor. Dessa rättsakter bör förtecknas i bilagor till den här förordningen. Skriftlig kommunikation mellan behöriga myndigheter och EU-byråer och EU-organ, som Eurojust, bör också omfattas av den här förordningen när sådan kommunikation föreskrivs i de rättsakter som förtecknas i bilaga II. Huruvida ett ärende ska anses ha gränsöverskridande verkningar bör samtidigt fastställas enligt de rättsakter som förtecknas i bilaga I och II till den här förordningen. Om det i de rättsakter som förtecknas i bilaga I och II till den här förordningen uttryckligen anges att nationell rätt ska styra ett kommunikationsförfarande mellan behöriga myndigheter bör denna förordning inte vara tillämplig.
- (9) Denna förordning bör inte tillämpas på delgivning av handlingar i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1784² och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007³. Den bör inte heller tillämpas på bevisupptagning i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU)

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1784 av den 25 november 2020 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (delgivning av handlingar) (EUT L 405, 2.12.2020, s. 40).

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (delgivning av handlingar) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1348/2000 (EUT L 324, 10.12.2007, s. 79).

2020/1783⁴ och rådets förordning (EG) nr 1206/2001⁵, som redan innehåller egna regler för digitalisering av rättsligt samarbete.

- (10) För att garantera säker, snabb, driftskompatibel, konfidentiell och tillförlitlig kommunikation mellan medlemsstaterna i gränsöverskridande förfaranden i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor bör en lämplig modern kommunikationsteknik användas, förutsatt att vissa villkor vad gäller integriteten och tillförlitligheten hos de handlingar som tas emot och identifieringen av deltagarna i kommunikationen uppfylls. Därför bör ett säkert och tillförlitligt decentraliserat it-system användas. Följaktligen behöver ett sådant it-system inrättas för utbyte av uppgifter i gränsöverskridande rättsliga förfaranden. Ett decentraliserat it-system skulle möjliggöra ett säkert utbyte av uppgifter enbart mellan en medlemsstat och en annan, utan att någon av unionens institutioner är inblandade i innehållet i dessa utbyten.
- (11) Det decentraliserade it-systemet bör bestå av medlemsstaternas och EU-byråernas och EU-organens back-end-system och driftskompatibla åtkomstpunkter som de är sammankopplade genom. Åtkomstpunkterna i det decentraliserade it-systemet bör baseras på e-Codex.
- (12) Vid tillämpningen av denna förordning bör medlemsstaterna kunna använda en programvara som har utvecklats av kommissionen (referensprogramvara) i stället för ett nationellt it-system. Kommissionen bör ansvara för skapandet, underhållet och utvecklingen av denna referensprogramvara i enlighet med principerna om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard. Kommissionen bör utforma, utveckla och underhålla referensprogramvaran i enlighet med de krav och principer för dataskydd som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725⁶ och i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679⁷, särskilt principerna om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard och en hög it-säkerhetsnivå. Referensprogramvaran bör även inkludera lämpliga tekniska åtgärder och möjliggöra organisatoriska åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa en säkerhets- och driftskompatibilitetsnivå som är lämplig för utbytet av uppgifter i samband med gränsöverskridande rättsliga förfaranden.
- (13) För att ge snabbt, säkert och ändamålsenligt bistånd till sökande bör skriftlig kommunikation mellan behöriga myndigheter, t.ex. domstolar och centralmyndigheter

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) (omarbetning) (EUT L 405, 2.12.2020, s. 1).

⁵ Rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (EGT L 174, 27.6.2001, s. 1).

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

som har inrättats enligt rådets förordning (EG) nr 4/2009⁸ och rådets förordning (EU) 2019/1111⁹, som regel genomförs genom det decentraliserade it-systemet. I undantagsfall får andra kommunikationsmedel användas om dessa konstateras vara lämpligare för att säkerställa flexibilitet. Det decentraliserade it-systemet bör emellertid alltid betraktas som den lämpligaste metoden för utbyte mellan behöriga myndigheter av formulär som har upprättats genom de rättsakter som förtecknas i bilaga I och II till den här förordningen.

- (14) Det skulle kunna bli omöjligt att göra överföringar via det decentraliserade it-systemet till följd av en störning i systemet, eller om arten av det som ska överföras innebär att en digital överföring inte är praktiskt möjlig, t.ex. överföring av fysiska/materiella bevis. När det decentraliserade it-systemet inte används bör kommunikationen ske på lämpligast möjliga sätt. Sådana alternativa metoder bör bland annat innebära att översändandet sker så snabbt som möjligt och på ett säkert sätt på annan elektronisk väg eller genom posttjänster.
- (15) För att säkerställa flexibilitet i det rättsliga samarbetet i vissa gränsöverskridande rättsliga förfaranden skulle andra kommunikationsmedel kunna vara mer lämpliga. Detta kan framför allt vara lämpligt för direkt kommunikation mellan domstolar i enlighet med förordning (EU) 2019/1111 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848¹⁰, och direkt kommunikation mellan behöriga myndigheter i enlighet med unionsrättsakterna i straffrättsliga frågor. I sådana fall skulle mindre formella kommunikationsmedel, såsom e-post, kunna användas.
- (16) När det gäller de komponenter i det decentraliserade it-systemet som unionen har ansvaret för bör den enhet som förvaltar systemets komponenter ha tillräckliga resurser för att säkerställa att de fungerar väl.
- (17) För att underlätta fysiska och juridiska personers tillgång till de behöriga myndigheterna bör det genom denna förordning inrättas en åtkomstpunkt på unionsnivå (en europeisk elektronisk åtkomstpunkt) som en del av det decentraliserade it-systemet genom vilken fysiska och juridiska personer bör kunna lämna in ansökningar, göra framställningar, skicka och ta emot förfarandemässigt relevant information och kommunicera med de behöriga myndigheterna i ärenden som omfattas av den här förordningen. Den europeiska elektroniska åtkomstpunkten bör ligga på den europeiska e-juridikportalen, som fungerar som en enda kontaktpunkt för juridisk information och juridiktjänster i EU.
- (18) Medlemsstaterna bör ansvara för upprättandet, underhållet och utvecklingen av nationella elektroniska portaler (nationella it-portaler) som ska användas för elektronisk kommunikation mellan fysiska och juridiska personer och de respektive myndigheter som är behöriga i de förfaranden som omfattas av de rättsakter som förtecknas i bilaga I.

⁸ Rådets förordning (EG) nr 4/2009 av den 18 december 2008 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet (EUT L 7, 10.1.2009, s. 1).

⁹ Rådets förordning (EU) 2019/1111 av den 25 juni 2019 om behörighet, erkännande och verkställighet av avgöranden i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar, och om internationella bortföranden av barn (EUT L 178, 2.7.2019, s. 1).

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 av den 20 maj 2015 om insolvensförfaranden (EUT L 141, 5.6.2015, s. 19).

- (19) När det gäller fysiska och juridiska personers kommunikation med behöriga myndigheter i gränsöverskridande ärenden bör elektronisk kommunikation användas som ett alternativ till de befintliga kommunikationsmedlen. För att säkerställa att tillgång till rättslig prövning genom digitala medel inte bidrar till att vidga den digitala klyftan ytterligare bör valet mellan elektronisk kommunikation i enlighet med vad som föreskrivs i den här förordningen och andra kommunikationsmedel emellertid överlätas till de berörda individerna. Detta är framför allt viktigt för att ta hänsyn till de särskilda förutsättningarna för missgynnade grupper och personer i en sårbar situation, t.ex. barn eller äldre, som kanske saknar de tekniska medel eller digitala färdigheter som behövs för att få tillgång till digitala tjänster.
- (20) För att förbättra elektronisk gränsöverskridande kommunikation och översändande av handlingar via det decentraliserade it-systemet, den europeiska elektroniska åtkomstpunkten och de nationella it-portalerna bör sådana handlingar inte nekas rättslig verkan och bör inte anses vara otillåtliga vid rättsliga förfaranden enbart för att de har elektronisk form. Denna princip bör emellertid inte påverka bedömningen av rättsverkningar eller sådana handlingars tillåtlighet som kan utgöra bevis i enlighet med nationell rätt. Den bör inte heller påverka kraven enligt nationell rätt vad gäller konvertering av handlingar.
- (21) För att underlätta muntliga förhandlingar i förfaranden i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor med gränsöverskridande verkningar bör det i denna föreskrivas att videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation valfritt får användas för parternas deltagande i sådana förhandlingar. Förfarandet för att ansöka om och genomföra förhandlingar med videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation bör omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat som genomför videokonferensen. Genomförandet av en förhandling med hjälp av videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation bör inte vägras enbart på grund av att det saknas nationella regler för användningen av teknik för distanskommunikation. I sådana fall bör de mest ändamålsenliga regler som finns tillgängliga enligt nationell rätt, t.ex. regler för bevisupptagning, gälla i tillämpliga delar.
- (22) Den här förordningen bör inte vara tillämplig på användning av videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga förfaranden när sådan användning redan föreskrivs i de rättsakter som förtecknas i bilaga I och II.
- (23) Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014¹¹ inrättas ett gemensamt unionsregelverk för erkännande av medel för elektronisk identifiering och elektroniska betrodda tjänster (elektroniska underskrifter, elektroniska stämplatser, tidsstämplingar, elektroniska leveranstjänster och autentisering av webbplatser) som över gränser tillerkänns samma rättsliga status som sina fysiska motsvarigheter. Den här förordningen bör därför tillämpa betrodda tjänster enligt eIDA för digital kommunikation.

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 73).

- (24) För att underlätta betalning av avgifter i ärenden med gränsöverskridande verkningar som omfattas av unionsrättsakterna i civilrättsliga och handelsrättsliga frågor bör det vara möjligt att betala avgifter elektroniskt i en onlinemiljö med betalningsmetoder som är allmänt tillgängliga i hela EU, t.ex. kreditkort, betalkort, e-plånböcker och banköverföringar.
- (25) För att säkerställa att målen för denna förordning uppnås fullt ut och för att anpassa de befintliga unionsrättsakterna i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor till den här förordningen krävs ändringar i följande rättsakter: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006¹², Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007¹³, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 655/2014¹⁴, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805¹⁵. Syftet med ändringarna är att se till att kommunikationen genomförs i enlighet med de regler och principer som anges i den här förordningen. Ändringar i direktiv och rambeslut i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor införs genom Europaparlamentets och rådets direktiv .../... [ändringsdirektiv]*.
- (26) I enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning¹⁶ bör kommissionen utvärdera denna förordning på grundval av de uppgifter som samlas in genom särskilda övervakningsarrangemang för var och en av de rättsakter som förtecknas i bilagorna I och II till den här förordningen för att bedöma denna förordnings faktiska konsekvenser och behovet av ytterligare åtgärder.
- (27) Den referensprogramvara som har utvecklats av kommissionen som ett back-end-system bör programmatiskt samla in de uppgifter som krävs för övervakning, och dessa uppgifter bör översändas till kommissionen. Om medlemsstaterna väljer att använda ett nationellt it-system i stället för den referensprogramvara som har utvecklats av kommissionen, kan det systemet utrustas för att programmatiskt kunna samla in dessa uppgifter och i detta fall bör dessa uppgifter översändas till kommissionen.
- (28) Om uppgifter inte kan samlas in automatiskt bör varje medlemsstat utse minst en domstol eller behörig myndighet för att upprätta ett övervakningsurval, för att minska den administrativa bördan med att samla in uppgifter. Den domstol eller behöriga

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (EUT L 399, 30.12.2006, s. 1).

¹³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande (EUT L 199, 31.7.2007, s. 1).

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 655/2014 av den 15 maj 2014 om inrättande av ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel för att underlätta gränsöverskridande skuldindrivning i mål och ärenden av privaträttslig natur (EUT L 189, 27.6.2014, s. 59).

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 av den 14 november 2018 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande (EUT L 303, 28.11.2018, s. 1).

* Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 2003/8/EG, rådets rambeslut 2002/465/RIF, 2002/584/RIF, 2003/577/RIF, 2005/214/RIF, 2006/783/RIF, 2008/909/RIF, 2008/947/RIF, 2009/829/RIF och 2009/948/RIF, och Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/41/EU om digitalisering av rättsligt samarbete.

¹⁶ Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om bättre lagstiftning (EUT L 123, 12.5.2016, s. 1).

myndighet som har utsetts på detta sätt bör få i uppdrag att samla in och till kommissionen överlämna uppgifter om sina egna förfaranden som kan användas för att ge en uppskattning av nivån i en viss medlemsstat på de uppgifter som är nödvändiga för utvärderingen av den här förordningen. Den utsedda domstolen eller behöriga myndigheten bör vara representativ för förordningens tillämpningsområde i den mån förordningen omfattar unionsrättsakter på det civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga området. Inom områden där andra myndigheter än domstolar eller åklagarmyndigheter betraktas som behöriga myndigheter i den mening som avses i denna förordning, t.ex. notarier, bör det utsedda övervakningsurvalet också vara representativt för deras tillämpning av förordningen.

- (29) Tillämpningen av den här förordningen bör inte hindra tillämpningen av processuella rättigheter enligt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna¹⁷ och unionsrätten, t.ex. direktiven om processuella rättigheter¹⁸, särskilt rätten till en tolk, rätten till tillgång till en advokat, rätten att få tillgång till handlingarna i målet, rätten till rättshjälp och rätten att vara närvarande vid rättegången.
- (30) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680¹⁹ tillämpas på behandlingen av personuppgifter i det decentraliserade it-systemet. För att förtydliga ansvaret för behandling av personuppgifter som skickas eller tas emot det decentraliserade it-systemet bör den personuppgiftsansvariga anges i den här förordningen. Därför bör varje sändande eller mottagande enhet var för sig anses ha fastställt ändamålet och medlet för behandlingen av uppgifter.
- (31) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning när det gäller upprättandet av det decentraliserade it-systemet bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011²⁰.

¹⁷ Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (EUT C 326, 26.10.2012, s. 391).

¹⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU av den 22 maj 2012 om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden (EUT L 280, 26.10.2010, s. 1), Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/13/EU av den 22 maj 2012 om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden (EUT L 142, 1.6.2012, s. 1), Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/48/EU av den 22 oktober 2013 om rätten till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder samt om rätt att få en tredje part underrättad vid frihetsberövande och rätt att kontakta tredje parter och konsulära myndigheter under frihetsberövandet (EUT L 294, 6.11.2013, s. 1), Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/343 av den 9 mars 2016 om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden (EUT L 65, 11.3.2016, s. 1), Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/800 av den 11 maj 2016 om rättssäkerhetsgarantier för barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden (EUT L 132, 21.5.2016, s. 1), Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1919 av den 26 oktober 2016 om rättshjälp för misstänkta och tilltalade i straffrättsliga förfaranden och för eftersökta personer i förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder (EUT L 297, 4.11.2016).

¹⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (EUT L 119, 4.5.2016, s. 89).

²⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (32) Eftersom en harmoniserad digitalisering av gränsöverskridande rättsligt samarbete inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna på egen hand, bland annat eftersom det inte skulle finnas någon garanti för driftskompatibiliteten mellan medlemsstaternas, EU-organens och EU-byråernas it-system, utan snarare, genom samordnade unionsåtgärder, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (33) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark.
- (34) [I enlighet med artikel 1 och 2 och artikel 4a.1 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar Irland inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Irland.]

ELLER

I enlighet med artikel 3 och artikel 4a.1 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, har Irland [genom en skrivelse av den ...] meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av denna förordning.[]

- (35) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 och avgav ett yttrande den [...].

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. Genom denna förordning inrättas en rättslig ram för elektronisk kommunikation mellan behöriga myndigheter i förfaranden för rättsligt samarbete i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och för elektronisk kommunikation mellan fysiska eller juridiska personer och behöriga myndigheter i rättsliga förfaranden i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor.

Dessutom fastställs regler för

- (a) användning av videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation för andra ändamål än bevisupptagning enligt förordning (EU) 2020/1783,
 - (b) tillämpning av elektroniska betrodda tjänster,
 - (c) rättslig verkan av elektroniska dokument,
 - (d) elektronisk betalning av avgifter.
2. Denna förordning ska tillämpas på
 - (a) elektronisk kommunikation mellan behöriga myndigheter inom ramen för de rättsakter som förtecknas i bilaga I och bilaga II,
 - (b) elektronisk kommunikation mellan fysiska eller juridiska personer och behöriga myndigheter och elektronisk betalning av avgifter i gränsöverskridande civilrättsliga och handelsrättsliga frågor inom ramen för de rättsakter som förtecknas i bilaga I, och
 - (c) användning av videokonferenser i förfaranden som omfattas av de rättsakter som förtecknas i bilaga I och bilaga II eller i andra civil- och handelsrättsliga frågor där en av parterna befinner sig i en annan medlemsstat.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning används följande definitioner:

- (1) *behöriga myndigheter*: domstolar, åklagarmyndigheter, EU-byråer och EU-organ och andra myndigheter som deltar i förfaranden för rättsligt samarbete i enlighet med bestämmelserna i de rättsakter som förtecknas i bilaga I och bilaga II.
- (2) *elektronisk kommunikation*: digitalt utbyte av information via internet eller något annat nätverk för elektronisk kommunikation.
- (3) *elektroniskt dokument*: ett dokument som överförs som en del av elektronisk kommunikation, inbegripet skannade pappersdokument.
- (4) *decentraliserat it-system*: ett nätverk av nationella it-system och driftskompatibla åtkomstpunkter, vilka drivs under varje medlemsstats, EU-byrås eller EU-organs

individuella ansvar och förvaltning och möjliggör ett säkert och tillförlitligt gränsöverskridande utbyte av uppgifter.

- (5) *europaisk elektronisk åtkomstpunkt*: en driftskompatibel åtkomstpunkt inom ramen för det decentraliserade it-systemet som är åtkomlig för fysiska och juridiska personer i hela unionen.
- (6) *avgifter*: betalningar som tas ut av behöriga myndigheter inom ramen för förfaranden enligt de rättsakter som förtecknas i bilaga I.

KAPITEL II

KOMMUNIKATION MELLAN BEHÖRIGA MYNDIGHETER

Artikel 3

Medel för kommunikation mellan behöriga myndigheter

- 1. Skriftlig kommunikation mellan behöriga myndigheter i ärenden som omfattas av de rättsakter som förtecknas i bilaga I och bilaga II, inklusive utbyte av formulär som upprättas genom de akterna, ska genomföras via ett säkert och tillförlitligt decentraliserat it-system.
- 2. Om elektronisk kommunikation enligt punkt 1 inte är möjlig på grund av en störning i det decentraliserade it-systemet, det översända materialets beskaffenhet eller exceptionella omständigheter, ska översändandet ske på det snabbaste och lämpligaste alternativa sättet, med beaktande av behovet av att säkerställa ett säkert och tillförlitligt informationsutbyte.
- 3. Om det med hänsyn till de specifika omständigheterna för den berörda kommunikationen inte är lämpligt att använda det decentraliserade it-systemet, får något annat kommunikationsmedel användas.
- 4. Punkt 3 i denna artikel ska inte tillämpas på utbyte av formulär som föreskrivs i de rättsakter som förtecknas i bilaga I och bilaga II.

KAPITEL III

KOMMUNIKATION MELLAN FYSISKA ELLER JURIDISKA PERSONER OCH BEHÖRIGA MYNDIGHETER I CIVILRÄTTSLIGA OCH HANDELSRÄTTSLIGA FRÅGOR

Artikel 4

Inrättandet av en europeisk elektronisk åtkomstpunkt

- 1. En europeisk elektronisk åtkomstpunkt ska inrättas på den europeiska e-juridikportalen för att användas för elektronisk kommunikation mellan fysiska eller juridiska personer och behöriga myndigheter i ärenden som omfattas av de rättsakter som förtecknas i bilaga I.
- 2. Kommissionen ska vara ansvarig för den europeiska elektroniska åtkomstpunktens tekniska förvaltning, utveckling, underhåll, säkerhet och stöd.
- 3. Den europeiska elektroniska åtkomstpunkten ska göra det möjligt för fysiska och juridiska personer att lämna in ansökningar, lämna in framställningar, skicka och ta

emot information som är relevant för förfarandet och kommunicera med behöriga myndigheter.

Artikel 5

Medel för kommunikation mellan fysiska eller juridiska personer och behöriga myndigheter

1. Skriftlig kommunikation mellan fysiska eller juridiska personer och behöriga myndigheter som omfattas av de rättsakter som förtecknas i bilaga I får utföras genom följande elektroniska medel:
 - (a) Den europeiska elektroniska åtkomstpunkten. .
 - (b) Nationella it-portaler, när sådana finns tillgängliga.
2. De behöriga myndigheterna ska kommunicera med fysiska och juridiska personer via den europeiska elektroniska åtkomstpunkten när den fysiska eller juridiska personen på förhand uttryckligen har samtyckt till att detta kommunikationsmedel används.
3. Kommunikation enligt punkt 1 ska betraktas som likvärdig med skriftlig kommunikation enligt de tillämpliga förfarandereglerna.

Artikel 6

Skyldighet att godta elektronisk kommunikation

De behöriga myndigheterna ska godta elektronisk kommunikation enligt artikel 5.1 som överförs via den europeiska elektroniska åtkomstpunkten eller nationella it-portaler, när sådana finns tillgängliga.

KAPITEL IV

FÖRHANDLING GENOM VIDEOKONFERENSTEKNIK ELLER ANNAN TEKNIK FÖR DISTANSKOMMUNIKATION

Artikel 7

Förhandling genom videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation i civilrättsliga och handelsrättsliga frågor

1. Utan att det påverkar särskilda bestämmelser om användningen av videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation i förfaranden enligt de rättsakter som förtecknas i bilaga I, och på begäran av en part i förfaranden som omfattas av dessa rättsakter eller i andra civilrättsliga och handelsrättsliga ärenden där en av parterna befinner sig i en annan medlemsstat, eller på begäran av deras juridiska eller auktoriserade ombud, ska behöriga myndigheter tillåta dem att delta i en förhandling med hjälp av videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation under förutsättning att
 - (a) sådan teknik finns tillgänglig, och
 - (b) den andra parten eller de andra parterna i förfarandet har fått möjlighet att lämna in ett yttrande om användningen av videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation.
2. En ansökan om att hålla ett muntligt förfarande via videokonferens eller med någon annan teknik för distanskommunikation får avslås av den behöriga myndigheten om

de särskilda omständigheterna i ärendet inte är förenliga med användningen av sådan teknik.

3. De behöriga myndigheterna får på eget initiativ tillåta parterna att delta i förhandlingar via videokonferens, förutsatt att alla parter i förfarandet ges möjlighet att lämna in ett yttrande om användningen av videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation.
4. Om inte annat föreskrivs i denna förordning ska förfarandet för att ansöka om och genomföra en videokonferens regleras av nationell rätt i den medlemsstat som genomför videokonferensen.
5. Ansökningar enligt punkt 1 får lämnas in via den europeiska elektroniska åtkomstpunkten och genom nationella it-portaler, när sådana finns tillgängliga.

Artikel 8

Förhandling genom videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation i straffrättsliga förfaranden

1. När den behöriga myndigheten i en medlemsstat begär att en misstänkt, åtalad eller dömd person ska höras i förfaranden som omfattas av de rättsakter som förtecknas i bilaga II ska den behöriga myndigheten tillåta den personen att delta i förhandlingen via videokonferens eller via annan teknik för distanskommunikation, under förutsättning att
 - (a) sådan teknik finns tillgänglig,
 - (b) de särskilda omständigheterna i ärendet motiverar användningen av sådan teknik,
 - (c) de misstänkta, åtalade eller dömda personerna har uttryckt samtycke till användningen av videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation. Den misstänkta eller åtalade personen ska ha rätt att rådfråga en advokat i enlighet med direktiv 2013/48/EU innan den samtycker till användningen av videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation.
2. Punkt 1 påverkar inte tillämpningen av de bestämmelser som reglerar användningen av videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation i de rättsakter som förtecknas i bilaga II.
3. Om inte annat föreskrivs i denna förordning ska förfarandet för att genomföra en videokonferens regleras av nationell rätt i den medlemsstat som genomför videokonferensen.
4. Sekretessen kring kommunikation mellan misstänkta, åtalade eller dömda personer och deras advokat före och under förhandlingen via videokonferens eller med annan teknik för distanskommunikation ska säkerställas.
5. Innan ett barn hörs via videokonferens eller med annan teknik för distanskommunikation ska de personer som har föräldraansvar enligt definitionen i

artikel 3.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/800¹ eller en annan lämplig vuxen i enlighet med artikel 5.2 i det direktivet informeras utan dröjsmål. När den behöriga myndigheten beslutar om ett barn ska höras med hjälp av videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation ska den ta hänsyn till barnets bästa.

6. Om det i nationell rätt i en medlemsstat föreskrivs att förhandlingar i inhemska ärenden ska spelas in ska samma regler också gälla för förhandlingar via videokonferens eller via annan teknik för distanskommunikation i gränsöverskridande ärenden. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att se till att sådana inspelningar är säkra och inte sprids offentligt.
7. En misstänkt, åtalad eller dömd person ska ha rätt till effektiva rättsmedel enligt nationell rätt i händelse av brott mot denna artikel.

KAPITEL V

BETRODDA TJÄNSTER, RÄTTSLIG VERKAN AV ELEKTRONISKA DOKUMENT OCH ELEKTRONISK BETALNING AV AVGIFTER

Artikel 9

Elektroniska underskrifter och elektroniska stämplat

1. De allmänna rättsliga ramar för användningen av betrodda tjänster som anges i förordning (EU) nr 910/2014 ska tillämpas på elektronisk kommunikation enligt den här förordningen.
2. Om ett dokument som överförs som ett led i elektronisk kommunikation enligt artikel 3 i den här förordningen kräver eller innehåller en stämpel eller handskriven underskrift, får kvalificerade elektroniska stämplat eller kvalificerade elektroniska underskrifter enligt definitionerna i förordning (EU) nr 910/2014 användas i stället.
3. Om ett dokument som överförs som ett led i elektronisk kommunikation enligt artikel 5 i den här förordningen kräver eller innehåller en stämpel eller handskriven underskrift, får avancerade elektroniska stämplat, avancerade elektroniska underskrifter, kvalificerade elektroniska stämplat eller kvalificerade elektroniska underskrifter enligt definitionerna i förordning (EU) nr 910/2014 användas i stället.

Artikel 10

Rättslig verkan av elektroniska dokument

Dokument som överförs som ett led i elektronisk kommunikation ska inte nekas rättslig verkan eller betraktas som otillåtlige i gränsöverskridande rättslige förfaranden enligt de rättsakter som förtecknas i bilaga I och bilaga II enbart på grund av att de är i elektronisk form.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/800 av den 11 maj 2016 om rättssäkerhetsgarantier för barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättslige förfaranden(EUT L 132, 21.5.2016, s. 1).

Artikel 11
Elektronisk betalning av avgifter

1. Medlemsstaterna ska tillhandahålla möjlighet till elektronisk betalning av avgifter, även från andra medlemsstater än den där den behöriga myndigheten är belägen.
2. Medlemsstaterna ska tillhandahålla tekniska medel som gör det möjligt att betala de avgifter som avses i punkt 1 via den europeiska elektroniska åtkomstpunkten.

KAPITEL VI
FÖRFARANDEREGLER OCH UTVÄRDERING

Artikel 12
Genomförandeakter som ska antas av kommissionen

1. Kommissionen ska anta genomförandeakter om inrättande av det decentraliserade it-systemet, i vilka fastställs
 - (a) de tekniska specifikationer som fastställer de elektroniska kommunikationsmetoderna för det decentraliserade it-systemet,
 - (b) de tekniska specifikationerna för kommunikationsprotokollen,
 - (c) de mål för informationssäkerheten och relevanta tekniska åtgärder som säkerställer minimistandarderna för informationssäkerhet och en hög it-säkerhet vad gäller behandlingen och kommunikationen av uppgifter inom det decentraliserade it-systemet,
 - (d) minimimålen för tillgänglighet och eventuella därtill relaterade tekniska krav för de tjänster som tillhandahålls genom det decentraliserade it-systemet.
2. De genomförandeakter som avses i punkt 1 i denna artikel ska antas i enlighet med granskningsförfarandet i artikel 16.
3. Genomförandeakterna om inrättandet av det decentraliserade it-system för de rättsakter som förtecknas i bilaga I punkterna 3 och 4 och de rättsakter som förtecknas i bilaga II punkterna 2, 6 och 10 ska antas senast [två år efter ikraftträdandet].
4. Genomförandeakterna om inrättandet av det decentraliserade it-system för de rättsakter som förtecknas i bilaga I punkterna 1, 8 och 9 och de rättsakter som förtecknas i bilaga II punkt 11 ska antas senast [tre år efter ikraftträdandet].
5. Genomförandeakterna om inrättandet av det decentraliserade it-system för de rättsakter som förtecknas i bilaga I punkterna 6, 10 och 11 och de rättsakter som förtecknas i bilaga II punkterna 3, 4, 5 och 9 ska antas senast [fem år efter ikraftträdandet].
6. Genomförandeakterna om inrättandet av det decentraliserade it-system för de rättsakter som förtecknas i bilaga I punkterna 2, 5, 7 och 12 och de rättsakter som förtecknas i bilaga II punkterna 1, 7 och 8 ska antas senast [sex år efter ikraftträdandet].

Artikel 13
Referensprogramvara

1. Kommissionen ska ansvara för skapandet, underhållet och utvecklingen av en referensprogramvara som medlemsstaterna kan välja att använda som sitt backend-system i stället för ett nationellt it-system. Skapandet, underhållet och utvecklingen av referensprogramvaran ska finansieras genom unionens allmänna budget.
2. Kommissionen ska tillhandahålla, underhålla och stödja referensprogramvaran utan kostnad.

Artikel 14
Kostnaderna för det decentraliserade it-systemet, den europeiska elektroniska åtkomstpunkten och de nationella it-portalerna

1. Varje medlemsstat ska bära kostnaderna för installationen, driften och underhållet av de åtkomstpunkter för det decentraliserade it-systemet som är belägna på deras territorium.
2. Varje medlemsstat ska bära kostnaderna för att upprätta och anpassa sina nationella it-system för att göra dem driftskompatibla med åtkomstpunkterna, och ska stå för kostnaderna för att administrera, driva och underhålla dessa system.
3. Ingenting ska hindra medlemsstaterna från att ansöka om bidrag till stöd för den verksamhet som avses i punkterna 1 och 2 inom ramen för unionens relevanta finansieringsprogram.
4. EU-byråer och EU-organ ska bära kostnaderna för installation, drift och underhåll av de komponenter i det decentraliserade it-system som de har ansvar för.
5. EU-byråer och EU-organ ska bära kostnaderna för att upprätta och anpassa sina ärendehanteringssystem för att göra dem driftskompatibla med åtkomstpunkterna och ska bära kostnaderna för att administrera, driva och underhålla dessa system.
6. Kommissionen ska bära alla kostnader i samband med den europeiska elektroniska åtkomstpunkten.

Artikel 15
Skydd för översänd information

1. Den behöriga myndigheten ska betraktas som personuppgiftsansvarig i den mening som avses i förordning (EU) 2016/679, förordning (EU) 2018/1725 eller direktiv (EU) 2016/680 med avseende på behandling av personuppgifter som sänds eller tas emot via det decentraliserade it-systemet.
2. Kommissionen ska betraktas som personuppgiftsansvarig i den mening som avses i förordning (EU) 2018/1725 när det gäller den europeiska elektroniska åtkomstpunktens behandling av personuppgifter.
3. De behöriga myndigheterna ska säkerställa att information som överförs till en annan behörig myndighet i samband med gränsöverskridande rättsliga förfaranden och som bedöms som konfidentiell i den medlemsstat från vilken informationen översänds fortsätter att vara konfidentiell i enlighet med nationell rätt i den medlemsstat till vilken informationen översänds.

Artikel 16 *Kommittéförfarande*

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011².
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 17 *Övervakning och utvärdering*

1. Vart femte år efter tillämpningsdagen för artikel 25 ska kommissionen genomföra en utvärdering av denna förordning och lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet med stöd av information som har överlämnats av medlemsstaterna och samlats in av kommissionen.
2. Från och med den [...] 2025 ska medlemsstaterna, såvida inte ett likvärdigt anmälningsförfarande är tillämpligt enligt andra unionsrättsakter, årligen tillhandahålla kommissionen information som är relevant för utvärderingen av hur denna förordning fungerar och tillämpas i fråga om följande:
 - (a) De kostnader som har uppstått i enlighet med artikel 14.2 i den här förordningen.
 - (b) Längden på rättsliga förfaranden i första instans, från den behöriga myndighetens mottagande av ansökan till dagen för beslutet, inom ramen för de rättsakter som förtecknas i bilaga I punkterna 3, 4 och 8 och bilaga II.
3. Varje medlemsstat ska utse en eller flera behöriga myndigheter som årligen ska tillhandahålla följande uppgifter till kommissionen:
 - (a) Det antal ärenden som har hanterats av den myndigheten där kommunikationen genomfördes på annat sätt än genom det decentraliserade it-systemet, i enlighet med artikel 3.2.
 - (b) Det antal förhandlingar som har genomförts av den myndigheten där videokonferensteknik eller annan teknik för distanskommunikation användes för muntliga förhandlingar i enlighet med artikel 7 och artikel 8.
4. Referensprogramvaran och, om det är utrustat för detta, det nationella backend-systemet, ska programmatiskt samla in de uppgifter som avses i punkt 3 a och årligen översända dem till kommissionen.

Artikel 18 *Uppgifter som ska meddelas kommissionen*

5. Medlemsstaterna ska inom [*sex månader efter ikraftträdandet*] till kommissionen lämna följande uppgifter så att de kan göras tillgängliga via den europeiska e-juridikportalen:

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (a) Uppgifter om nationella it-portaler, i förekommande fall.
- (b) En beskrivning av nationella lagar och förfaranden som är tillämpliga på videokonferenser.
- (c) Information om avgifter som ska betalas i gränsöverskridande ärenden.
- (d) Närmare uppgifter om de elektroniska betalningsmetoder som finns tillgängliga för avgifter som ska betalas i gränsöverskridande ärenden.

Medlemsstaterna ska utan dröjsmål meddela kommissionen alla ändringar av dessa uppgifter.

6. Medlemsstaterna får i förekommande fall underrätta kommissionen om att de klarar av att driva det decentraliserade it-systemet tidigare än vad som krävs enligt denna förordning. Kommissionen ska göra sådan information tillgänglig elektroniskt, särskilt via den europeiska e-juridikportalen.

KAPITEL VII

ÄNDRINGAR AV RÄTTSAKTER INOM OMRÅDET FÖR RÄTTSLIGT SAMARBETE I CIVILRÄTTSLIGA OCH HANDELSRÄTTSLIGA FRÅGOR

Artikel 19

Ändringar av förordning (EG) nr 1896/2006³

Förordning (EG) nr 1896/2006 ska ändras på följande sätt:

- 1) I artikel 7 ska punkt 5 ersättas med följande:

”5. Ansökan ska lämnas in i pappersform, med elektroniska kommunikationsmedel som föreskrivs i artikel 5 i förordning (EU) .../... [*den här förordningen*]* eller med hjälp av annat kommunikationsmedel, inbegripet på elektronisk väg, som godtas av ursprungsmedlemsstaten och som finns tillgängligt vid ursprungsdomstolen.”

- 2) Artikel 7.6 ska första stycket ersättas med följande:

”6. Ansökan ska undertecknas av sökanden eller i förekommande fall av dennes ombud. Om ansökan lämnas in på elektronisk väg i enlighet med punkt 5 ska den undertecknas i enlighet med artikel 9.3 i förordning (EU) .../... [*den här förordningen*]*. Den elektroniska underskriften ska erkännas i ursprungsmedlemsstaten utan att ytterligare villkor får föreskrivas.”

- 3) Artikel 16 ska ändras på följande sätt:

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (EUT L 399, 30.12.2006, s. 1).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

a) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. Ett bestridande ska lämnas in i pappersform, med elektroniska kommunikationsmedel som föreskrivs i artikel 5 i förordning (EU) .../... [*den här förordningen*]* eller med hjälp av annat kommunikationsmedel, inbegripet på elektronisk väg, som godtas av ursprungsmedlemsstaten och som finns tillgängligt vid ursprungsdomstolen.”

b) I punkt 5 ska första stycket ersättas med följande:

”5. Bestridandet ska undertecknas av svaranden eller i förekommande fall av dennes ombud. Om bestridandet lämnas in på elektronisk väg i enlighet med punkt 5 ska det undertecknas i enlighet med artikel 9.3 i förordning (EU) .../... [*den här förordningen*]*. Den elektroniska underskriften ska erkännas i ursprungsmedlemsstaten utan att ytterligare villkor får föreskrivas.”

Artikel 20

Ändringar av förordning (EG) nr 861/2007⁴

Förordning (EG) nr 861/2007 ska ändras på följande sätt:

1) I artikel 4 ska punkt 1 ersättas med följande:

”1. Käranden ska inleda det europeiska småmålsförfarandet genom att fylla i det standardiserade ansökningsformulär A som återges i bilaga I och lämna in det till den behöriga domstolen direkt, per post, genom elektroniska kommunikationsmedel som föreskrivs i artikel 5 i förordning (EU) .../... [*den här förordningen*]* eller genom något annat kommunikationsmedel, till exempel fax eller e-post, vilket godtas av den medlemsstat där förfarandet inleds. Ansökningsformuläret ska innehålla en beskrivning av bevis som styrker fordran och i förekommande fall åtföljas av relevanta styrkande handlingar.”

2) I artikel 15a ska punkt 2 ersättas med följande::

”2. Medlemsstaterna ska se till att parterna kan betala domstolsavgifter elektroniskt med hjälp av betalningsmedel på distans, som också gör det möjligt för parterna att genomföra betalningen från en annan medlemsstat än den medlemsstat där domstolen är belägen, i enlighet med artikel 11 i förordning (EU) .../... [*den här förordningen*]*.

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande (EUT L 199, 31.7.2007, s. 1).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

Artikel 21
Ändringar av förordning (EU) nr 655/2014⁵

Förordning (EU) nr 655/2014 ska ändras på följande sätt:

1) I artikel 8 ska punkt 4 ersättas med följande:

”4. Ansökan och handlingar som åberopas får ges in med vilket kommunikationsmedel som helst, även elektroniskt sådant, om det godtas enligt förfaranderegler i den medlemsstat där ansökan ges in, eller med de elektroniska kommunikationsmedel som föreskrivs i artikel 5 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*.”

2) I artikel 17 ska punkt 5 ersättas med följande:

”5. Fordringsägaren ska underrättas om beslutet i enlighet med vad som gäller för likvärdiga beslut enligt nationell rätt i ursprungsmedlemsstaten eller med de elektroniska kommunikationsmedel som föreskrivs i artikel 5 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*.”

3) Artikel 29 ska ersättas med följande:

”Artikel 29
Översändande av handlingar

1. Om det i denna förordning föreskrivs att handlingar ska översändas i enlighet med denna artikel, ska översändandet ske i enlighet med förordning (EU) .../... [den här förordningen]* när det gäller kommunikation mellan myndigheter eller på lämpligt sätt när kommunikationen ska utföras av fordringsägare, förutsatt att innehållet i den mottagna handlingen är riktigt och att det adekvat återger innehållet i den översända handlingen samt att all information i handlingen är lättläst.

2. Den domstol eller den myndighet som tagit emot handlingarna i enlighet med punkt 1 i den här artikeln ska senast i slutet av den arbetsdag som följer på dagen för mottagandet

a) till den myndighet som översände handlingarna sända en mottagningsbekräftelse i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*, eller

b) till den fordringsägare eller bank som översände handlingarna sända en mottagningsbekräftelse på snabbast möjliga sätt.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 655/2014 av den 15 maj 2014 om inrättande av ett europeiskt förfarande för kvarstad på bankmedel för att underlätta gränsöverskridande skuldindrivning i mål och ärenden av privaträttslig natur (EUT L 189, 27.6.2014, s. 59).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

Den domstol eller myndighet som har tagit emot handlingarna i enlighet med punkt 1 i den här artikeln ska använda det standardformulär som har fastställts genom genomförandeakter som har antagits i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 52.2.”

4) Artikel 36 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Ansökan om rättsmedel enligt artikel 33, 34 eller 35 ska ges in på det formulär för rättsmedel som fastställts genom genomförandeakter som antagits i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 52.2.

Ansökan får göras när som helst och ges in

a) med vilket kommunikationsmedel som helst, även elektroniskt sådant, som är godkänt enligt förfaranderegler i den medlemsstat där ansökan ges in,

b) med de elektroniska kommunikationsmedel som föreskrivs i artikel 5 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*.”

b). Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Ett beslut om en ansökan om rättsmedel ska, utom i fall där ansökan ingetts av gäldenären enligt artikel 34.1 a eller artikel 35.3, meddelas efter att båda parterna har fått möjlighet att yttra sig, även med hjälp av lämplig kommunikationsteknik som är tillgänglig och får användas enligt nationell rätt i var och en av de berörda medlemsstaterna eller enligt förordning (EU) .../... [den här förordningen]*.”

Artikel 22

Ändringar av förordning 848/2015⁶

Förordning (EU) 848/2015 ska ändras på följande sätt:

1) I artikel 42.3 ska första meningen ersättas med följande: ”Det samarbete som avses i punkt 1 i denna artikel ska genomföras i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*.”

2) Artikel 53 ska ersättas med följande:

”Artikel 53

Rätt att anmäla fordringar

En utländsk borgenär får anmäla fordringar i ett insolvensförfarande på de sätt som godtas enligt lagstiftningen i inledandestaten eller via de elektroniska kommunikationsmedel som föreskrivs i artikel 5 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*.

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 av den 20 maj 2015 om insolvensförfaranden (EUT L 141, 5.6.2015, s. 19).

Det ska inte vara obligatoriskt att låta sig företrädas av en advokat eller annan jurist enbart i syfte att anmäla fordringar.”

3) I artikel 57.3 ska första meningen ersättas med följande:

”Det samarbete som avses i punkt 1 i denna artikel ska genomföras i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*.”

KAPITEL VIII

ÄNDRINGAR AV RÄTTSAKTER INOM OMRÅDET FÖR RÄTTSLIGT SAMARBETE I STRAFFRÄTTSLIGA FRÅGOR

Artikel 23

Ändringar av förordning (EU) 2018/1805⁷

Förordning (EU) 2018/1805 ska ändras på följande sätt:

1) I artikel 4 ska punkt 1 ersättas med följande:

”1. Ett beslut om frysning ska översändas genom ett intyg om frysning. Den utfärdande myndigheten ska översända intyget om frysning som föreskrivs i artikel 6 direkt till den verkställande myndigheten eller, i tillämpliga fall, till den centrala myndighet som avses i artikel 24.2 i denna förordning i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*.”

2) I artikel 7 ska punkt 2 ersättas med följande:

”2. Den verkställande myndigheten ska rapportera till den utfärdande myndigheten om verkställigheten av beslutet om frysning, inklusive en beskrivning av den frysta egendomen och, där en sådan är tillgänglig, tillhandahålla en uppskattning av dess värde. Denna rapportering ska ske i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]* utan onödigt dröjsmål efter att den verkställande myndigheten har underrättats om att beslutet om frysning har verkställts.”

3) I artikel 8 ska punkt 3 ersättas med följande:

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 av den 14 november 2018 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande (EUT L 303, 28.11.2018, s. 1).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

”3. Varje beslut om att vägra erkännande eller verkställighet av beslutet om frysning ska fattas utan dröjsmål och omedelbart meddelas den utfärdande myndigheten i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*.”

4) I artikel 9 ska punkt 4 ersättas med följande:

”4. Den verkställande myndigheten ska, utan dröjsmål och i enlighet med artikel 3 i förordning(EU) .../...[den här förordningen]*, meddela den utfärdande myndigheten beslutet om erkännande och verkställighet av beslutet om frysning.”

5) I artikel 10 ska punkterna 2 och 3 ersättas med följande:

”2. Den verkställande myndigheten ska, omedelbart och i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*, rapportera till den utfärdande myndigheten om uppskovet av verkställigheten av beslutet om frysning, med angivande av grunderna för uppskovet och, när möjligt, uppskovets förväntade varaktighet.”

”3. Så snart grunderna för uppskovet inte längre föreligger ska den verkställande myndigheten omedelbart vidta nödvändiga åtgärder för att verkställa beslutet om frysning och underrätta den utfärdande myndigheten om detta i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*.”

6) I artikel 12 ska punkt 2 ersättas med följande:

”2. Den verkställande myndigheten får med beaktande av alla omständigheter i ärendet ställa en motiverad begäran till den utfärdande myndigheten om att begränsa den tidsperiod under vilken egendomen ska vara fryst. En sådan begäran, inbegripet all relevant information till stöd för begäran, ska översändas i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../...[den här förordningen]*. Vid behandlingen av en sådan begäran ska den utfärdande myndigheten ta hänsyn till alla intressen, däribland den verkställande myndighetens. Den utfärdande myndigheten ska besvara begäran så snart som möjligt. Om den utfärdande myndigheten inte samtycker till begränsningen ska den underrätta den verkställande myndigheten om skälen till detta. I ett sådant fall ska egendomen förbli fryst i enlighet med punkt 1 i denna artikel. Om den utfärdande myndigheten inte svarar inom sex veckor från mottagandet av begäran ska den verkställande myndigheten inte längre vara skyldig att verkställa beslutet om frysning.

7) I artikel 14 ska punkt 1 ersättas med följande:

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

”1. Ett beslut om förverkande ska översändas genom ett intyg om förverkande. Den utfärdande myndigheten ska översända intyget om förverkande som föreskrivs i artikel 17 direkt till den verkställande myndigheten eller, i tillämpliga fall, till den centrala myndighet som avses i artikel 24.2, i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../...[den här förordningen]*.”

8) I artikel 16.3 ska inledningen ersättas med följande:

”Den utfärdande myndigheten ska omedelbart underrätta den verkställande myndigheten i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../...[den här förordningen]* om (...)”

9) I artikel 18 ska punkt 6 ersättas med följande:

”6. Så snart beslutet om förverkande har verkställts ska den verkställande myndigheten underrätta, i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../...[den här förordningen]*, den utfärdande myndigheten om resultatet av verkställigheten.”

10) I artikel 19 ska punkt 3 ersättas med följande:

”3. Varje beslut om att inte erkänna eller verkställa beslutet om förverkande ska fattas utan dröjsmål och omedelbart meddelas den utfärdande myndigheten i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*.”

11) I artikel 20 ska punkt 2 ersättas med följande:

”2. Den verkställande myndigheten ska, utan dröjsmål och i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*, meddela den utfärdande myndigheten beslutet om erkännande och verkställighet av beslutet om förverkande.”

12) I artikel 21 ska punkt 3 ersättas med följande:

”3. Den verkställande myndigheten ska, utan dröjsmål och i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*, rapportera till den utfärdande myndigheten om uppskovet för verkställigheten av beslutet om förverkande, med angivande av grunderna för uppskovet och, när möjligt, uppskovets förväntade varaktighet.”

13) I artikel 21 ska punkt 4 ersättas med följande:

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

”4. Så snart grunderna för uppskovet inte längre föreligger ska den verkställande myndigheten utan dröjsmål vidta nödvändiga åtgärder för att verkställa beslutet om förverkande och underrätta den utfärdande myndigheten om detta i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*.”

14) I artikel 27 ska punkterna 2 och 3 ersättas med följande:

”2. Den utfärdande myndigheten ska omedelbart underrätta den verkställande myndigheten, i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*, om återkallandet av ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande, samt om varje beslut eller åtgärd som leder till att ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande återkallas.”

”3. Den verkställande myndigheten ska inställa verkställigheten av beslutet om frysning eller beslutet om förverkande, i den mån som verkställigheten ännu inte har slutförts, så snart den har underrättats av den utfärdande myndigheten i enlighet med punkt 2 i denna artikel. Den verkställande myndigheten ska, utan onödigt dröjsmål och i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*, skicka en bekräftelse till den utfärdande staten av att verkställigheten ställts in.”

15) I artikel 31.2 ska tredje stycket ersättas med följande:

”Samråden, eller åtminstone resultatet av dessa, ska dokumenteras i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) .../... [den här förordningen]*.”

KAPITEL IX SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 24 Övergångsbestämmelser

1. Medlemsstaterna ska börja använda det decentraliserade it-system som avses i artiklarna 3.1, 5.1 och 5.2 från och med den första dagen i månaden efter perioden på två år efter antagandet av den genomförandeakt som avses i artikel 12.3.

De ska använda det decentraliserade it-systemet för förfaranden som inleds från och med den dag som avses i första stycket.

* Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (COM(2021) 759).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [...] om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i gränsöverskridande civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete (EUT L...).

2. Medlemsstaterna ska börja använda det decentraliserade it-system som avses i artiklarna 3.1, 5.1 och 5.2 från och med den första dagen i månaden efter perioden på två år efter antagandet av den genomförandeakt som avses i artikel 12.4.
De ska använda det decentraliserade it-systemet för förfaranden som inleds från och med den dag som avses i första stycket.
3. Medlemsstaterna ska börja använda det decentraliserade it-system som avses i artiklarna 3.1, 5.1 och 5.2 från och med den första dagen i månaden efter perioden på två år efter antagandet av den genomförandeakt som avses i artikel 12.5.
De ska använda det decentraliserade it-systemet för förfaranden som inleds från och med den dag som avses i första stycket.
4. Medlemsstaterna ska börja använda det decentraliserade it-system som avses i artiklarna 3.1, 5.1 och 5.2 från och med den första dagen i månaden efter perioden på två år efter antagandet av den genomförandeakt som avses i artikel 12.6.
De ska använda det decentraliserade it-systemet för förfaranden som inleds från och med den dag som avses i första stycket.

Artikel 25
Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft den dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med [den första dagen i den månad som följer på perioden på två år efter dagen för ikraftträdandet].

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

Innehåll

1.	BAKGRUND TILL FÖRSLAGET	1
2.	RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN	5
3.	RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR	7
4.	BUDGETKONSEKVENSER.....	13
5.	ÖVRIGA INSLAG	14
1.	GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET ...	45
1.1.	Förslagets eller initiativets titel	45
1.2.	Berörda politikområden	45
1.3.	Förslaget eller initiativet avser	45
1.4.	Mål	45
1.4.1.	Allmänt/allmänna mål:	45
1.4.2.	Specifikt/specifika mål:	45
1.4.3.	Verkan eller resultat som förväntas.....	46
1.4.4.	Prestationsindikatorer.....	46
1.5.	Grunder för förslaget eller initiativet	47
1.5.1.	Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet	47
1.5.2.	Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med ”mervärdet i unionens intervention” i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.	48
1.5.3.	Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder	48
1.5.4.	Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument	49
1.5.5.	En bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning	49
1.6.	Beräknad varaktighet för och beräknade budgetkonsekvenser av förslaget eller initiativet	49
1.7.	Planerad metod för genomförandet.....	50
2.	FÖRVALTNING	51
	Regler om uppföljning och rapportering	51
2.1.	Förvaltnings- och kontrollsystem.....	51

2.1.1.	Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås	51
2.1.2.	Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna	51
2.1.3.	Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande).....	52
2.2.	Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter	52
3.	BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET	53
3.1.	Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel	53
3.2.	Förslagets beräknade budgetkonsekvenser på anslagen	54
3.2.1.	Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen.....	54
3.2.2.	Beräknad output som finansieras med driftsanslag.....	58
3.2.3.	Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen	59
3.2.4.	Beräknat personalbehov	61
3.2.5.	Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen.....	63
3.2.6.	Bidrag från tredje part	63
3.3.	Beräknad inverkan på inkomsterna	64

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslaget eller initiativets titel

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om digitalisering av rättsligt samarbete och tillgång till rättslig prövning i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor och ändring av vissa rättsakter inom området för rättsligt samarbete

1.2. Berörda politikområden

Rubrik 1: Inre marknaden, innovation och digitalisering, policykluster: Europeiska strategiska investeringar

1.3. Förslaget eller initiativet avser

☒ en ny åtgärd

☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd⁵⁶

☐ en förlängning av en befintlig åtgärd

☐ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.4. Mål

1.4.1. Allmänt/allmänna mål:

De allmänna syftena med detta initiativ är att

- förbättra effektiviteten i det gränsöverskridande samarbetet inom EU i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor, och
- bidra till att underlätta tillgången till rättslig prövning genom att undanröja befintliga hinder och befintlig ineffektivitet.

Dessa allmänna mål går hand i hand med ansträngningarna för att skynda på den digitala omvandling av rättsväsendet som avses i förordning (EU) 2021/694⁵⁷ (programmet), särskilt i skälen 47 och 52 i den förordningen och enligt det specifika målet 5 i bilagan till den förordningen.

1.4.2. Specifikt/specifika mål:

Specifikt mål nr 1

Initiativet syftar till att förbättra effektiviteten i gränsöverskridande rättsligt samarbete inom EU i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor genom att göra det obligatoriskt att använda en digital kommunikationskanal mellan behöriga myndigheter.

⁵⁶ I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

⁵⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/694 av den 29 april 2021 om inrättande av programmet för ett digitalt Europa och om upphävande av beslut (EU) 2015/2040. (EUT L 166, 11.5.2021, s. 1).

Specifikt mål nr 2

Inom ramen för gränsöverskridande interaktion inom EU syftar initiativet till att ta itu med nuvarande hinder och bidra till att underlätta tillgång till rättslig prövning. Detta kommer att uppnås genom att medlemsstaterna åläggs att godta och erkänna elektroniska inlagor från invånare och företag, det införs möjligheter till elektronisk betalning av avgifter och parter får möjlighet att delta i förfaranden genom teknik för distanskommunikation (videokonferensteknik).

1.4.3. Verkan eller resultat som förväntas

Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.

Initiativet förväntas få följande resultat och konsekvenser för de grupper som berörs:

- Förbättrad effektivitet och resiliens hos de nationella behöriga myndigheter som deltar i gränsöverskridande förfaranden för rättsligt samarbete.
- Tids- och kostnadsbesparingar för invånare, företag, rättstillämpare, domstolar och andra behöriga myndigheter.
- Minskad administrativ börda för domstolar och andra behöriga myndigheter vid behandlingen av gränsöverskridande ärenden.
- Möjlighet till en påtaglig ökning i användningen av EU:s befintliga gränsöverskridande instrument, särskilt i civilrättsliga frågor, genom att invånares, juridiska ombuds och företags kommunikation med nationella behöriga myndigheter och vice versa underlättas.
- Positiva sociala effekter när det gäller tillgång till rättslig prövning med tanke på möjligheten att lämna in ansökningar och andra handlingar elektroniskt och även genomföra förhandlingar på distans.
- Positiva ekonomiska effekter med tanke på effektivitetsvinsterna av en minskad administrativ börda och lägre porto- och logistikkostnader.
- Positiva miljökonsekvenser, framför allt till följd av en minskad användning av papper, förbrukningsvaror för utskrift, behov av resor och minskat beroende av traditionella logistikmetoder för att transportera handlingar.

1.4.4. Prestationsindikatorer

Ange indikatorer för övervakning av framsteg och resultat.

Indikator nr 1 (specifikt mål nr 1)

Antal elektroniska utbyten som görs via det decentraliserade it-system som inrättas genom förordningen. Denna indikator kommer att

- omfatta ett eller flera rättsliga samarbetsförfaranden som inrättas genom unionsrätten (t.ex. den europeiska arresteringsordern),
- mätas i förhållande till ett utgångsläge för antalet utbyten som görs via traditionella (befintliga) kommunikationsmedel, jämförelsen kommer enbart att göras i den kontrollgrupp av behöriga myndigheter som föreslås av medlemsstaterna,
- övervakas årligen med början tidigast ett år efter det att de digitala utbytena har inletts i fråga om det eller de övervakade förfarandena och pågå under minst fem år.

Indikator nr 2 (specifikt mål nr 2)

Antal elektroniska anspråk, ansökningar och inlagor som har skickats och tagits emot genom det decentraliserade it-system som inrättas genom förordningen. Denna indikator kommer att

- omfatta ett eller flera förfaranden för rättsligt samarbete som har inrättats genom unionsrätten där enskilda personer och företag har möjlighet att lämna in en ansökan till en behörig nationell myndighet (t.ex. det europeiska småmålsförfarandet),
- mätas i förhållande till ett utgångsläge för antalet anspråk som utväxlas via traditionella (befintliga) kommunikationsmedel, jämförelsen kommer enbart att göras i den kontrollgrupp av behöriga myndigheter som föreslås av medlemsstaterna,
- övervakas årligen med början tidigast ett år från och med att skyldigheten att godta elektroniska inlagor träder i kraft i fråga om det eller de övervakade förfarandena och pågå under minst fem år.

1.5. Grunder för förslaget eller initiativet

1.5.1. *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

Detta initiativ kommer att genomföras med en stegvis metod. När den här förordningen träder i kraft kommer arbetet att inledas med att anta en genomförandeakt för att definiera de tekniska villkoren för digitalisering av en första, prioriterad "omgång" av instrument för rättsligt samarbete som omfattas av förordningens räckvidd, följd av tekniskt genomförande. Samtidigt kommer arbetet med genomförandeakten för nästa omgång prioriterade instrument att pågå parallellt. En "omgång" planeras beröra digitaliseringen av 6–10 rättsakter, i syfte att fullt ut genomföra digitaliseringen av alla civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga instrument som omfattas av förordningens räckvidd fram till 2029:

En preliminär tidplan för genomförandet kan se ut på följande sätt:

- 2022: Antagande av förordningen
- 2023: Antagande av en genomförandeakt med fastställande av digitaliseringsaspekter som rör de rättsakter som ingår i omgång 1
- 2024–2025: Tekniskt genomförande av det decentraliserade it-systemet i fråga om de instrument som ingår i omgång 1
- 2025: Antagande av en genomförandeakt med fastställande av digitaliseringsaspekter som rör de rättsakter som ingår i omgång 2
- 2026–2027: Tekniskt genomförande av det decentraliserade it-systemet i fråga om de instrument som ingår i omgång 2
- 2027: Antagande av en genomförandeakt med fastställande av digitaliseringsaspekter som rör de rättsakter som ingår i omgång 3
- 2027–2028: Tekniskt genomförande av det decentraliserade it-systemet i fråga om de instrument som ingår i omgång 3
- 2028: Antagande av en genomförandeakt med fastställande av digitaliseringsaspekter som rör de rättsakter som ingår i omgång 4
- 2028–2029: Tekniskt genomförande av det decentraliserade it-systemet i fråga om de instrument som ingår i omgång 4

Det kommer dock att vara nödvändigt med ytterligare genomförandeåtgärder efter 2029 för att säkerställa fortsatt samordning, teknisk förvaltning, underhåll, stöd och övervakning.

Alla åtgärder efter 2027 kommer att vara beroende av tillgången till anslag i nästa fleråriga budgetram och föregriper inte kommissionens framtida förslag till flerårig budgetram efter 2027.

- 1.5.2. *Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet i unionens intervention" i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Skäl för åtgärder på europeisk nivå (ex ante):

Initiativet syftar till att förbättra effektiviteten och resiliensen i gränsöverskridande rättsligt samarbete och tillgången till rättslig prövning med avseende på EU:s samtliga rättsakter för rättsligt samarbete genom att det införs helhetsbaserade bestämmelser om digitalisering. Som framgår av konsekvensbedömningen⁵⁸ finns det några bra pilotprojekt sedan tidigare, men målen för initiativet går inte att uppnå med frivilligt samarbete. Detta baseras också på förekomsten av rättslig osäkerhet (t.ex. i fråga om erkännande av elektroniska dokument, underskrifter och stämplat) som inte går att avhjälpa utan samordnade lagstiftningsåtgärder som enbart kan genomföras på EU-nivå.

Förväntat mervärde för unionen (ex post)

Initiativet kommer att bidra till ett effektivare och mer resiliellt gränsöverskridande rättsligt samarbete inom EU och underlätta tillgången till rättslig prövning, och det skulle kunna leda till en ökad användning av det berörda regelverket. Se de konsekvenser som beskrivs ovan för mer information om det förväntade positiva mervärdet.

- 1.5.3. *Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder*

Initiativet tar hänsyn till lärdomarna från de olika pilotanvändningsfall som har genomförts på frivillig basis i samband med utvecklingen av e-Codex-systemet⁵⁹.

Mer nyligen baseras det på erfarenheterna i samband med förordningen om delgivning av handlingar⁶⁰ och förordningen om bevisupptagning⁶¹ (omarbetning), där aspekter som rör den obligatoriska användningen av ett decentraliserat it-system för digital gränsöverskridande kommunikation infördes för första gången.

⁵⁸ SWD(2021) 392.

⁵⁹ <https://www.e-codex.eu/>

⁶⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1784 av den 25 november 2020 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (delgivning av handlingar) (EUT L 405, 2.12.2020, s. 40).

⁶¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) (omarbetning) (EUT L 405, 2.12.2020, s. 1).

1.5.4. *Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument*

Detta initiativ är en uppföljning av kommissionens meddelande om digitalisering av rättsväsendet i EU som antogs den 2 december 2020⁶².

Det medför synergier med

- förslaget till en förordning om ett datoriserat system för kommunikation i gränsöverskridande civilrättsliga och straffrättsliga förfaranden (e-Codex-systemet)⁶³, eftersom de planerade elektroniska utbytena och det underliggande decentraliserade it-systemet skulle baseras på e-Codex som den tekniska lösningen för säker och interoperabel gränsöverskridande kommunikation,
- förordning (EU) 910/2014⁶⁴ (eIDA-förordningen), eftersom användningen av kvalificerade betrodda tjänster (kvalificerade elektroniska stämplatser och underskrifter) genom detta initiativ införs i samband med elektronisk kommunikation som äger rum via det decentraliserade it-systemet.

1.5.5. *En bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning*

Initiativet kommer helt och hållet att återanvända eDelivery-byggstenen och eventuellt den byggsten för elektronisk identifiering och betrodda tjänster som utvecklades inom ramen för programmet för fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE). Dessutom är avsikten att den plattform som utvecklades i samband med systemet för digitalt utbyte av elektroniska bevis (eEDES) ska återanvändas. Trots dessa synergieffekter kommer det att behövas finansiering för att digitalisera kommunikationen inom ramen för förfaranden för rättsligt samarbete, som för närvarande genomförs med traditionella metoder (dvs. papper). Genomförandet kommer att inledas med en förberedande analys och avslutas med att en lösning lanseras och tas i drift.

Medlemsstaterna skulle kunna söka finansiering för att upprätta/förbättra berörd nationell infrastruktur från befintliga unionsprogram, framför allt de sammanhållningspolitiska fonderna och programmet för rättsliga frågor⁶⁵.

1.6. **Beräknad varaktighet för och beräknade budgetkonsekvenser av förslaget eller initiativet**

☐ **begränsad varaktighet**

- ☐ verkan från och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ till och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ

⁶² COM(2020) 710 final.

⁶³ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ett datoriserat system för kommunikation i gränsöverskridande civilrättsliga och straffrättsliga förfaranden (e-Codex-systemet) och om ändring av förordning (EU) 2018/1726 (COM(2020) 712 final).

⁶⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 73).

⁶⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/693 av den 28 april 2021 om inrättande av programmet för rättsliga frågor och om upphävande av förordning (EU) nr 1382/2013 (EUT L 156, 5.5.2021, s. 21).

- ☐ budgetkonsekvenser från och med YYYY till och med YYYY för åtagandebemyndiganden och från och med YYYY till och med YYYY för betalningsbemyndiganden.

☒ **obegränsad varaktighet**

- Efter en inledande period från 2022–2029⁶⁶
- beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.7. Planerad metod för genomförandet⁶⁷

☒ **Direkt förvaltning** som sköts av kommissionen

- ☒ av dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer;
- ☐ av genomförandeorgan

☐ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☐ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

- ☐ tredjeländer eller organ som de har utsett
- ☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)
- ☐ EIB och Europeiska investeringsfonden
- ☐ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen
- ☐ offentligrättsliga organ
- ☐ privaträttsliga organ som har anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter i den utsträckning som de lämnar tillräckliga ekonomiska garantier
- ☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrotts genomförandeuppgifter inom ramen för ett offentlig-privat partnerskap och som lämnar tillräckliga ekonomiska garantier
- ☐ personer som anförtrotts genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp enligt avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som fastställs i den relevanta grundläggande rättsakten
- Vid fler än en metod, ange kompletterande uppgifter under ”Anmärkningar”.

Anmärkningar

--

⁶⁶ Alla åtgärder efter 2027 kommer att vara beroende av tillgången till anslag i nästa fleråriga budgetram och föregriper inte kommissionens framtida förslag till flerårig budgetram efter 2027.

⁶⁷ Närmare förklaringar av de olika metoderna för genomförande med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. FÖRVALTNING

Regler om uppföljning och rapportering

Ange intervall och andra villkor för sådana åtgärder:

Förordningen kommer att granskas fem år efter att den har börjat tillämpas fullt ut och därefter vart femte år. Kommissionen ska rapportera om sina slutsatser till Europaparlamentet och rådet.

2.1. Förvaltnings- och kontrollsystem

2.1.1. *Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

Denna förordning påverkar inte de befintliga genomförandemetoder och kontrollsystem som kommissionen använder.

Genom förordningen upprättas bl.a. en digital kanal för elektronisk kommunikation mellan de behöriga nationella myndigheterna för hela unionsrätten inom området för gränsöverskridande rättsligt samarbete i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga frågor.

För detta krävs att tekniska specifikationer och standarder utarbetas och programvara utvecklas, och att de nationella myndigheternas samordnas. Med hänsyn till den nuvarande låga graden av digitalisering med avseende på kommunikation i gränsöverskridande ärenden i medlemsstaterna föreskrivs i förordningen att en programvaruprodukt ska utvecklas (*referensprogramvaran*) av kommissionen. Dessutom föreskrivs i förordningen att en åtkomstpunkt på EU-nivå ska utvecklas för invånare och företag på den europeiska e-juridikportalen.

För att klara av dessa uppgifter måste kommissionens avdelningar ha ändamålsenliga resurser. De nödvändiga resurserna uppgår till sammanlagt 22 heltidsekvivalenter för perioden fram till och med 2027, exklusive tjänster från externa leverantörer:

För 2022:

- 1 heltidsekvivalent för arbete med rättsliga och politiska frågor, inbegripet samordning med nationella behöriga myndigheter.
- 1 heltidsekvivalent för it-implementering (verksamhetsledning, projektledning och avtalsförvaltning).

För perioden 2023–2027 (per år):

- 2 heltidsekvivalenter för arbete med rättsliga och politiska frågor, inbegripet samordning med nationella behöriga myndigheter.
- 2 heltidsekvivalenter för it-implementering (verksamhetsledning, projektledning och avtalsförvaltning)

2.1.2. *Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

De viktigaste risker som har konstaterats är kopplade till följande:

- a) Förseningar och kostnadsöverskridanden på grund av oförutsedda problem med it-implementeringen i fråga om utvecklingen av det decentraliserade it-systemet och framför allt referensprogramvarulösningen som kommissionen ska utveckla. Denna

risk minskas av att de viktigaste byggstenar som kan användas för utvecklingen av det decentraliserade it-systemet redan finns och är mogna – dvs. e-Codex-systemet (som i sig är baserat på byggstenen eDelivery) och systemet för digitalt utbyte av elektroniska bevis.

Denna risk kommer att hanteras genom att det införs standardiserade interna kontrollsystem, framför allt projektledningskontroller som är tillämpliga på alla system som utvecklas av kommissionen (dvs. övervakning av ledningen, projektledning och riskhantering).

b) Implementerings- och utbyggnadsförseningar hos medlemsstaternas respektive myndigheter. Denna risk kommer att minskas genom man säkerställer genomförbarheten och kommer överens om tidsplanen för implementeringen när genomförandeakterna utarbetas, samt med regelbunden uppföljning av och tekniskt stöd till de nationella myndigheter som ansvarar för implementeringen.

- 2.1.3. *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

Den här förordningen påverkar inte kostnadseffektiviteten hos kommissionens befintliga kontroller.

2.2. **Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter**

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade), t.ex. från strategi för bedrägeribekämpning.

De befintliga bedrägeriförebyggande åtgärder som är tillämpliga på kommissionen kommer att täcka de anslag som krävs för denna förordning.

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

- Befintliga budgetrubriker (även kallade ”budgetposter”)

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik	Typ anslag	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke-diff. ⁶⁸	från Efta-länder ⁶⁹	från kandidat-länder ⁷⁰	från tredjeländer	enligt artikel 21.2 b i budgetförordningen
1	02.04.05.01	Icke-diff.	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ

- Nya budgetrubriker som föreslås

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik	Typ av anslag	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke-diff.	från Efta-länder	från kandidat-länder	från tredjeländer	enligt artikel 21.2 b i budgetförordningen
	[XX.YY.YY.YY]		JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ

⁶⁸ Differentierade respektive icke-differentierade anslag.

⁶⁹ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

⁷⁰ Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidatländer i västra Balkan.

3.2. Förslagets beräknade budgetkonsekvenser på anslagen

3.2.1. Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att driftsanslag tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att driftsanslag tas i anspråk enligt följande:

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Nummer	1
------------------------------------	--------	---

GD: Rättsliga frågor och konsumentfrågor			År 2022	År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	TOTALT
• Driftsanslag									
Budgetrubrik ⁷¹ : 02.04.05.01	Åtaganden	(1a)	0	1,700	4,000	1,500	4,000	4,000	15,200
	Utbetalningar	(2a)	0	1,700	4,000	1,500	4,000	4,000	15,200
Budgetrubrik	Åtaganden	(1b)							
	Betalningar	(2b)							
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för vissa operativa program ⁷²									
Budgetrubrik		(3)							
TOTALA anslag	Åtaganden	=1a+1b +3	0	1,700	4,000	1,500	4,000	4,000	15,200

⁷¹ Enligt den officiella kontoplanen.

⁷² Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

för GD Rättsliga frågor⁷³	Utbetalningar	=2a+2b +3	0	1,700	4,000	1,500	4,000	4,000	15,200
---	---------------	--------------	---	-------	-------	-------	-------	-------	---------------

• TOTALA driftsanslag	Åtaganden	(4)	0	1,700	4,000	1,500	4,000	4,000	15,200
	Utbetalningar	(5)	0	1,700	4,000	1,500	4,000	4,000	15,200
• TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för vissa operativa program		(6)							
TOTALA anslag för RUBRIK 1 i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	=4+6	0	1,700	4,000	1,500	4,000	4,000	15,200
	Utbetalningar	=5+6	0	1,700	4,000	1,500	4,000	4,000	15,200

Upprepa avsnittet ovan om flera rubriker avseende driftsanslag i budgetramen påverkas av förslaget eller initiativet:

• TOTALA driftsanslag (alla rubriker avseende driftsanslag)	Åtaganden	(4)							
	Betalningar	(5)							
TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för vissa operativa program (alla driftsrelaterade rubriker)		(6)							
TOTALA anslag för RUBRIKERNÄ 1–6 i den fleråriga budgetramen (referensbelopp)	Åtaganden	=4+6	0	1,700	4,000	1,500	4,000	4,000	15,200
	Utbetalningar	=5+6	0	1,700	4,000	1,500	4,000	4,000	15,200

⁷³ Anslagen kommer att göras tillgängliga för GD Rättsliga frågor av GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik efter det att de berörda arbetsprogrammen har antagits.

Rubrik i den fleråriga budgetramen	7	”Administrativa utgifter”
---	----------	----------------------------------

Detta avsnitt ska fyllas i med hjälp av det datablad för budgetuppgifter av administrativ natur som först ska föras in i [bilagan till finansieringsöversikt för rättsakt](#) (bilaga V till de interna bestämmelserna), vilken ska laddas upp i DECIDE som underlag för samråden mellan kommissionens avdelningar.

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

		År 2022	År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	TOTALT
GD: Rättsliga frågor och konsumentfrågor								
• Personalresurser		0,304	0,608	0,608	0,608	0,608	0,608	3,344
• Övriga administrativa utgifter		0,006	0,254	0,254	0,254	0,254	0,254	1,276
TOTALT GD JUST	Anslag	0,310	0,862	0,862	0,862	0,862	0,862	4,620

TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	0,310	0,862	0,862	0,862	0,862	0,862	4,620
---	---------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

		År 2022	År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	TOTALT
TOTALA anslag för RUBRIK 1–7 i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	0,310	2,562	4,862	2,362	4,862	4,862	19,820
	Utbetalningar	0,310	2,562	4,862	2,362	4,862	4,862	19,820

3.2.2. Beräknad output som finansieras med driftsanslag

Åtagandebemyndiganden i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Mål- och resultatbeteckning ↓			År 2022		År 2023		År 2024		År 2025		År 2026		År 2027			
	Typ ⁷⁴	Genomsnittliga kostnader	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Totalt antal	Total kostnad
SPECIFIKA MÅL nr 1 och 2 ⁷⁵																
- Output	Antal digitaliserade förfaranden för EU:s rättsliga samarbete								8	5,343			9	5,343	17	10,686
Delsumma för de specifika målen nr 1 och 2									8	5,343			9	5,343	17	10,686
TOTALT									8	5,343			9	5,343	17	10,686

⁷⁴ Output som ska anges är de produkter eller tjänster som levererats (t.ex. antal studentutbyten som har finansierats eller antal kilometer väg som har byggts).
⁷⁵ Mål som redovisats under punkt 1.4.2: ”Specifikt/specifika mål...”.

3.2.3. Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	TOTALT
--	------------	------------	------------	------------	------------	------------	--------

RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen							
Personalresurser	0,304	0,608	0,608	0,608	0,608	0,608	3,344
Övriga administrativa utgifter	0,006	0,254	0,254	0,254	0,254	0,254	1,276
Delsumma för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	0,310	0,862	0,862	0,862	0,862	0,862	4,620

I den fleråriga budgetramen utanför RUBRIK 7 ⁷⁶							
Personalresurser							

⁷⁶ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

Övriga utgifter av administrativ natur							
Delsumma utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen							

TOTALT	0,310	0,862	0,862	0,862	0,862	0,862	4,620
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Personalbehov och andra administrativa kostnader ska täckas genom anslag inom generaldirektoratet vilka redan har avdelats för förvaltningen av åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av anslag inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

3.2.4. Beräknat personalbehov

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter

	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)	2	4	4	4	4	4
20 01 02 03 (vid delegationer)						
01 01 01 01 (indirekta forskningsåtgärder)						
01 01 01 11 (direkta forskningsåtgärder)						
Annan budgetrubrik (ange vilken)						
20 02 01 (kontraktsanställda, nationella experter och vikarier finansierade genom ramanslaget)						
20 02 03 (kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter, vikarier och unga experter som tjänstgör vid delegationerna)						
XX 01 xx yy zz ⁷⁷	- vid huvudkontoret					
	- vid delegationer					
01 01 01 02 (kontraktsanställda, vikarier och nationella experter som arbetar med indirekta forskningsåtgärder)						
01 01 01 12 (kontraktsanställda, vikarier och nationella experter som arbetar med direkta forskningsåtgärder)						
Annan budgetrubrik (ange vilken)						
TOTALT	2	4	4	4	4	4

XX motsvarar det politikområde eller den avdelning i budgeten som avses.

Personalbehoven ska täckas med personal inom generaldirektoratet vilka redan har avdelats för förvaltningen av åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	2 tjänstemän med ansvar för rättsliga/politiska frågor (AD) – med ansvar för att utarbeta och lägga fram utkast till samt antagande av genomförandeakterna, analysera rättsliga krav, anordna och stå som ordförande för arbetet i kommittén/kommittéerna samt samarbeta med eu-LISA. 1 verksamhetsansvarig (AD) – med ansvar för att samarbeta med berörda parter hos medlemsstaternas nationella myndigheter, utforma verksamhetens arbetsflöden, verksamhets- och produktkrav, samt för att tillhandahålla konsulttjänster på plats.
--------------------------------------	---

⁷⁷

Särskilt tak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).

	1 it-projektledare (AD) – med ansvar för utveckling, underhåll och stöd för det decentraliserade it-systemet, referensprogramvaran, projekt-, kvalitets- och avtalshantering.
Extern personal	

3.2.5. Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen

Förslaget/initiativet

- ☒ kan finansieras fullständigt genom omfördelningar inom den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen.

Förklara i förekommande fall vilka omfördelningar som krävs, och ange berörda budgetrubriker och motsvarande belopp. Bifoga en Excel-tabell om det gäller en större omfördelning.

- ☐ kräver användning av den outnyttjade marginalen under den relevanta rubriken i den fleråriga budgetramen och/eller användning av särskilda instrument enligt definitionen i förordningen om den fleråriga budgetramen.

Beskriv vad som krävs, ange berörda rubriker och budgetrubriker, motsvarande belopp och de instrument som är föreslagna för användning.

- ☐ kräver en översyn av den fleråriga budgetramen.

Beskriv behovet av sådana åtgärder, och ange berörda rubriker i budgetramen, budgetrubriker i den årliga budgeten samt de motsvarande beloppen.

3.2.6. Bidrag från tredje part

Förslaget/initiativet:

- ☒ innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter
- ☐ innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

	År N ⁷⁸	År n+1	År n+2	År N+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)			Totalt
Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen								
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering								

⁷⁸

Med år n avses det år då förslaget eller initiativet ska börja genomföras. Ersätt "n" med det förväntade första genomförandeåret (till exempel 2021). Detsamma för följande år.

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☒ Förslaget/initiativet påverkar inte budgetens inkomstsida.
- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
 - ☐ Påverkan på egna medel
 - ☐ Påverkan på andra inkomster

ange om inkomsterna har avsatts för utgiftsposter ☐

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Budgetrubrik i den årliga budgetens inkomstdel:	Belopp som förts in för det innevarande budgetåret	Förslagets eller initiativets inverkan på inkomsterna ⁷⁹						
		År n	År n+1	År n+2	År n+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)		
Artikel								

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka budgetrubriker i utgiftsdelen som berörs.

[...]

Övriga anmärkningar (t.ex. vilken metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

[...]

⁷⁹

Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbördskostnader.